

1863
1988

limburgs tijdschrift voor genealogie

UITGAVE VAN DE SECTIE GENEALOGIE VAN HET LIMBURGS
GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIG GENOOTSCHAP

Administratie, lidmaatschappen, losse nummers:
L.G.O.G., postbus 83, 6200 AB Maastricht, giro 1037880 t.n.v. L.G.O.G.
Redactie: Louis Loyensstraat 22, 6221 AK Maastricht ISSN 0169- 5177

Verschijnt tenminste één maal per kwartaal.

125 JAAR

JAARGANG 16 (1988) - NUMMER 3

WIE, WAT, WAAR?

Iedere journalist weet dat een goed bericht antwoord moet geven aan "the five w's": *who, what, where, when, why*? *Wie deed wat, waar, wanneer en waarom*? Wat gebeurde er, op welk ogenblik, waar gebeurde het, wie deed het, en waarom deed hij het. Deze gulden regel van het journalistieke ambacht geldt ook voor genealogische publicaties.

Deze gedachte kwam in mij op toen ik onlangs de folder onder ogen kreeg van het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag, die als titel draagt: *Wie, wat, waar?*

Inderdaad zijn de vragen *wie, wat, waar?* de startblokken van ieder genealogisch onderzoek. *Wie* trouwde, en *waar*? *Wie* werd gedoopt, en *waar*? Maar in het motto *wie, wat, waar?* ontbreekt minstens één belangrijke vraag: *wanneer?* *Wie* trouwde, *waar*, en *wanneer*? *Wie* werd gedoopt of begraven, *waar*, en *wanneer*? De datum over het hoofd zien is voor een genealoog een onvergeeflijke fout!

Tenslotte ontbreekt de vijfde *W*: *waarom?* Toegegeven, het is één van de moeilijkste zaken bij genealogisch onderzoek, te ontdekken waarom mensen bepaalde dingen deden, waarom zij verhuisden, waarom zij ver van huis trouwden, waarom zij aan lager wal raakten. Op de vraag *waarom?* kan niet altijd met zekerheid antwoord gegeven worden. Maar men moet er op zijn minst naar zoeken. Iedereen is het er nu toch wel over eens dat men van een genealogisch werkstuk geen dorre opsomming van gegevens moet maken, maar zoveel mogelijk een familiegeschiedenis, een verhaal, waarbij men de personen en de gebeurtenissen tegen de sociale en economische achtergronden moet plaatsen, om zodoende nog iets van het *waarom?* van hun levensloop te kunnen achterhalen.

Wij moeten beslist de beoefening van de genealogie verdedigen als een volwaardige tak van historisch onderzoek. Genealogie is een hulpwetenschap van de geschiedschrijving. Welnu, wat doet de geschiedschrijver, de historicus? Hij doet aan "historie". En wist U waar het woord "historie" van afgeleid is? Van het griekse woord "histos", dat betekent "weefsel". Het doel van de "historie" of "weefkunde" is het zoeken naar verbanden, naar de wijze waarop de gebeurtenissen in elkaar gevlochten zijn, in elkaar gestrengeld, elkaar beïnvloeden, verband houden met elkaar. De historie zoekt naar verbanden. Het achter elkaar plaatsen van jaartallen en feiten is nog geen "historie", geen geschiedbeoefening. Ook de genealoog moet deze geschiedkundige instelling hebben: *wie, wat, waar?* moet in ieder geval worden aangevuld met *wanneer?*, maar ook met *waarom?*

Een redactie is natuurlijk geheel afhankelijk van de ingezonden artikelen. Zij heeft daar weinig vat op. De taak van de redactie kan hoogstens zijn het zo gevarieerd mogelijk indelen van het tijdschrift, zodat het niet geheel bestaat uit kwartierstaten, om maar een voorbeeld te noemen. Wanneer men de laatste afleveringen van ons tijdschrift doorneemt, dan ziet men een duidelijke ontwikkeling. Er worden steeds meer artikelen ingezonden, die 100% genealogisch zijn, maar niet meer opgesteld volgens het dorre stramien van genealogie of kwartierstaat. Dergelijke artikelen loochenstraffen dan ook het verwijt dat men wel eens hoort, als zouden genealogische tijdschriften bijdragen slechts 'telefoonboeken' zijn. De kritikasters zeggen dan - en ik kan ze geen ongelijk geven - "Wat heb je er aan om te weten dat Petrus de zoon van Johannes is, je verder niets over die mensen weet?" Dit verwijt hoort men vaak wanneer het om kwartierstaten gaat: eindeloze reeksen van namen en data, geraamtes die niet leven, omdat hen vlees en bloed ontbreekt.

Met de voortschrijdende automatisering, de steeds ruimer voorhanden ingangen, klappers en andere toegangen op de zogenaamde primaire genealogische bronnen, is het opbouwen van het geraamte steeds eenvoudiger geworden. Wie even de weg weet in de Burgerlijke Stand zit op tijd van een regenachtige namiddag in de tweede helft van de achttiende eeuw. Daar is geen kunst meer aan. Dit betekent wel - en dat zien we gelukkig ook steeds meer gebeuren in de studiezalen der diverse archieven - dat de genealogische onderzoekers steeds

meer tijd krijgen voor het "aankleden van het geraamte". Steeds meer op zoek gaan naar nadere gegevens in huis- en familiearchieven en in archieven van schepenbanken. Het onderzoek wordt er veel waardevoller door en, laten we eerlijk zijn, ook veel interessanter.

Sommige van onze leden blijken zich wel eens ongerust te maken over de verschijningsdata van het tijdschrift. In de praktijk is het nooit mogelijk gebleken om ons tijdschrift op muurvaste data uit te brengen. Auteurs en redactie zijn ook maar amateurs die het in hun vrije tijd "erbij doen", zodat bv. correctiewerk wel eens wat langer kan duren. Ook in het productieproces kunnen vertragingen optreden: het perforeren van ons tijdschrift bijvoorbeeld gebeurt in Rotterdam. Het is in het verleden dan ook voorgevallen dat aankondigingen al achterhaald waren wanneer het tijdschrift bij onze leden in de bus viel. Wij zullen er voor waken zulks in de toekomst te vermijden, en krap in de tijd bemeten aankondigingen dan ook zoveel mogelijk op aparte bladen, bijvoorbeeld op de achterkant van convocaten, plaatsen. Verder zullen wij er op toezien dat het tijdschrift niet meer te veel achter raakt op de kalender, zonder echter vaste data van verschijning te willen vastleggen. De inhoud van ons tijdschrift is nu eenmaal niet aan tijd gebonden. Onze artikelen zijn geen eendagsvliegen, maar bijdragen die hun waarde behouden. Een kleine vertraging in de frequentie van publicatie is dan ook geen ramp: de tijd snelt voorbij, maar de artikelen blijven. Wij garanderen in ieder geval dat het tijdschrift vier keer per jaar uitkomt, als het even kan regelmatig ieder kwartaal.

Ook auteurs informeren wel eens ongerust waar hun artikel blijft. Het is nu eenmaal zo dat een auteur soms lang moet wachten op publicatie van zijn pennevrucht. Als auteur ziet men natuurlijk graag dat een artikel snel gepubliceerd wordt, maar als redactie heeft men al duidelijk minder haast.

Het is nu eenmaal prettig voor een redactie een groot aantal artikelen in portefeuille te hebben. De redactie zit op het ogenblik ruim in de copij. Het is duidelijk dat alle artikelen niet ineens in het tijdschrift kunnen, en dat de auteurs geduld zullen moeten uitoefenen. Eén van de artikelen die in dit nummer verschijnt is al sinds ruim twee jaar in het bezit van de redactie. De eenvoudigste oplossing zou natuurlijk zijn een nummer per jaargang méér uit te geven. Maar onze leden die op de jaarvergadering komen en de financiële stukken inzien, weten hoe duur het drukken van een tijdschrift is. Het moet dus uit de lengte of uit de breedte komen.

Inhoud van dit nummer

- 65. Mededelingen. Boekaankondiging. Boekbesprekingen. Uit de tijdschriften. Vragenrubriek.
- 69. Vervolg en slot van: Emigranten uit Limburg 1851-1877 (vervolg van 88-52).
Limburgers buiten Limburg - 35 t/m 38.
- 73. Op zoek naar de vader van Jaspas Hoen, door H. C. J. M. Kreijns, Jos. Habetsstraat 10, 6419 CC Heerlen.
D - Hoen - 1 t/m 2.
- 75. Huwelijksdispensaties bij de familie Dortants, door: "Werkgroep Waubach", H. A. J. Dortants, Eygelshovenerweg 25, 6381 KB Waubach.
D - Dortants - 1 t/m 8.
- 83. Lijst van in het burgerlijk hospitaal te Maastricht overleden militairen in de jaren IX (1800)-1814, door mr. A. M. A. Maassen, Becanusstraat 31, 6216 BX Maastricht.
B - Militairen - 1 t/m 14.

BOEKAANKONDIGING

Eén van onze trouwe leden is niet alleen agrariër van beroep, hij hanteert daarbij ook nog vlot de pen. En toevallig heet hij . . . Schrijvers! Hij legde zijn dagelijkse mijmeringen en gedachten vast in een boekwerk getiteld "Dagboek van een Boer".

Gesigneerde exemplaren van dit 160 bladzijden tellende boek, verlucht met 12 pentekeningen, zijn verkrijgbaar bij de auteur, J. (Sjeng) Schrijvers, Bosschenhuizen 14, 6369 BK Simpelveld, à raison van fl. 27,50 exclusief portokosten, of bij uitgeverij Nic Coenen te Simpelveld.

BOEKBESPREKINGEN

Ramaekers. Een historisch overzicht. Tweede aflevering, januari 1988, pag. 41-100 verkrijgbaar door overmaking van fl. 10,- (inclusief verzendkosten) op girorekening 1968946 t.n.v. Frans Ramaekers te Nijmegen, onder vermelding: Ramaekers deel 2.

Ook dit deel beantwoordt weer aan de verwachtingen: goed geïllustreerd en met documenten gestaafde familiegeschiedenis. Naast twee markante figuren uit de familie wordt ook aandacht besteed aan de aangetrouwde families Odekerken en Deneef.

J. Mertens m.m.v. R. Festraets en G. Beelen, De bevolking van Zonhoven tijdens de 19de eeuw: geboorten, huwelijken en overlijdens volgen de registers van de burgerlijke stand. Met demografische inleiding (Zonhoven, uitgegeven door het gemeentebestuur, 1986), 838 blz.

Toonden alle gemeentebesturen maar zoveel interesse in demografie en genealogie! Deze publicatie mag als voorbeeld gesteld worden voor een geslaagde bewerking van de Burgerlijke Stand. In het boek wordt heel de bevolking van Zonhoven van 1800 tot 1900 uitgewerkt per gezin. Het is dan ook een dikke pil geworden (838 blz.), maar tegen een alleszins redelijke prijs: het boek kan verkregen worden door overschrijving van 1.300 BF voor een gewone editie of 1.500 BF voor een luxe-exemplaar op rekeningnummer 000-0025817-15 van het Gemeentebestuur van Zonhoven, Kerkplein 1 te 3520 Zonhoven België).

Harry Strijkers, Zwerftochten door het Maaslands Verleden, deel 3 (Berg aan de Maas 1987), formaat A-5, 84 blz. Adres van de auteur: J. H. Strijkers, Koningsberg 17, 6129 AT Berg-Urmond, tel. 04495-2930.

Alweer een voortreffelijk en keurig verzorgd boekje van ons redactielid Harry Strijkers, met een aantal opstellen over regionale historische onderwerpen. Ruim 80 blz. goed geschreven verhalen uit de geschiedenis van Sittard, Geleen, Urmond, Berg en omgeving. Goede wijn behoeft geen krans.

Wim Stalman, Het geslacht Stalman(s). Een familiegeschiedenis van 400 jaar in en rond Kerkrade (tweede druk): Rhenen 1987), formaat A-5, 150 blz. Te bestellen door overmaking van fl. 100,- op girorekening 3929662 t.n.v. W. Stalman, Nude 6, 3911 VK Rhenen.

Het aardige van dit boek is dat de auteur zijn genealogie niet beperkt tot de gebruikelijke, dorre gegevens, maar dat hij zijn familie goed plaatst tegen de historische en sociaal-economische achtergronden.

Het onaardige van dit boek is zijn prijs: f. 100,- een bedrag dat voor velen bezwaarlijk zal zijn.

[L. Eijssen], Kwartierstaat Eijssen-Oosterbaan (Roermond 1988), formaat A-4, 158 blz. Te verkrijgen bij de auteur: Louis Eijssen, Roerzicht 37, 6041 XW Roermond, banknr. 578618885, voor de prijs van fl. 55,- (incl. verzendkosten).

De kwartierstaat Eijssen-Oosterbaan is een lijvig boekwerk geworden. Het bevat twee geheel verschillende kwartierstaten, die van de auteur, L. Eijssen, "puur" Zuid-Limburg, en die van zijn echtgenote, die zich afspeelt in het hoge noorden van Nederland. Beide delen hebben een eigen index. De heer Eijssen heeft er een degelijk werkstuk van gemaakt: we hadden ook niet anders van hem verwacht. Overal waar hij kon heeft hij de gebruikelijke genealogische gegevens aangevuld met gegevens uit archieven van schepenbanken en notarissen, die overal keurig van bronvermelding zijn voorzien. Dit boek kunnen wij van harte aanbevelen, ook al omdat de prijs zeer redelijk is voor een werk met zoveel informatie.

André Schreurs, Familie Schreurs (Liège 1988), formaat A-4, 22 blz. (tweede druk: 28 blz.). Uitgegeven door de auteur: André Schreurs, 8, rue Naimette, 4000 Liège (Belgique).

De auteur behandelt in dit boek zijn familie die vanuit Haelen via Sevenum en Venlo in de negentiende eeuw in Luik belandt. Het werk is vrij summier en schematisch opgezet, maar behandelt toch alle hedendaagse takken, zowel die van Luik als die van Roermond en Sevenum. Het succes van de eerste druk bracht de auteur er toe reeds enige weken na verschijning een vermeerderde tweede druk van 28 bladzijden uit te geven!

P.R. Roebben, De familie Roebben (s.l., 1988). Formaat A-4, 247 blz. Uitgegeven door de auteur: Pierre Roebben, Vilsterbron 10 A, 3840 Borgloon (België).

Wie Roebben heet en afkomstig is uit Belgisch Limburg mag van geluk spreken. Hij staat vast in het lijvige familieboek Roebben, dat alle afstammelingen bevat van Nicolas Roebben en Marie Lambrechts, die op 28 augustus 1754 te Kortessem in het huwelijk traden. Het boek is verlevendigd met veel illustratiemateriaal.

Gedenkboek van de familie Sto(c)kbroe(c)k(x)(s), z.p., z.j., machineschrift, formaat A-4, 71 bladzijden, 1 afbeelding (wapen), prijs fl. 11,-.

Het uitgeven van een genealogie is als regel een eenmalige zaak vanwege de relatief hoge kosten. Aan een dergelijke uitgave mogen en moeten hoge eisen worden gesteld; de hiervoor bestaande regels mogen inmiddels voldoende bekend verondersteld worden.

Helaas hebben de organisatoren van de Stokbroekx-reunie zich dat onvoldoende gerealiseerd. De bij gelegenheid van de reunie op 10 september j.l. te Kessenich uitgebrachte genealogie Sto(c)kbroe(c)k(x)(s) is verre van volledig.

De niet met naam genoemde schrijvers zeggen in het voorwoord dat "het praktisch een onmogelijke taak is om voor de behandelde periode 1690-1987, dus voor nagenoeg 300 jaar, naar volledigheid te willen streven". Wie met deze opvatting aan een genealogisch onderzoek begint, maakt een verkeerde start. Juist over de genoemde periode is een groot mate van volledigheid zeer wel mogelijk. De samenstellers hebben vanwege de op handen zijnde reunie kennelijk teveel haast gehad.

In hoofdstuk 1 worden de "Van Stokbroeck"-s opgesomd, zoals ze genoemd worden in het werk van Jos Habets "De Adellijke Rijksabdij van Thorn: Charters, bundels en dossiers". Ofschoon de schrijvers duidelijk aangeven dat enig verband met het huidige geslacht Stokbroeckx in het geheel niet is aangetoond, neemt men desondanks toch het door "Van Stobroeck"-s gevoerde bastaardwapen over. Dit gaat toch in tegen alle regels en afspraken!

De genealogie vertoont zoals reeds opgemerkt tal van hiaten; het ontbreken van plaatsnamen, van data en van beroepen. Tal van personen uit de thans levende generatie zijn niet uitgewerkt. Kortom een genealogie met zeer grote tekorten; een voorbeeld van hoe het niet hoort.

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

J.H. de Vey Mestdagh publiceert in *Memoriale. Orgaan der De Vidal de Saint-Germain Stichting* (afl. 7, 1987, p. 19-58) een studie over de Maastrichtse familie Mathourné en haar bastaardtak Vidal de Saint-Germain. Dit uitstekend gedocumenteerd en vlot geschreven artikel geeft een levendige kijk op de protestantse franstalige families die in het Staatse Maastricht van na de verovering door Frederik Hendrik tot de Waalse kerk behoorden: franse Hugenoten, protestantse réfugié's uit de Zuidelijke Nederlanden en protestantse uitwijkingen uit het prinsbisdom Luik, waarbij weer eens het belang van rijke handelaarsfamilies uit Verviers en omgeving opvalt.

VRAGENRUBRIEK

330. HEIJNEMANS - SMULDERS

Gevraagd plaats en datum van het huwelijk tussen Jacobus Wilhelmus Heijnemans, gedoopt te Lottum op 9-10-1735 en Anna Catharina Smulders. Zij lieten op 8-10-1764 te Lottum een kind dopen.

H.H.E.M. Heinemans, Floralaan Oost 62, 5643 JB Eindhoven.

331. SCHRIJVERS

Gezocht de geboortedatum en -plaats van Nicolaas Schrijvers, gehuwd te Mechelen in 1763 met Barbara Visschers, en overleden te Mechelen op 15 december 1777.

J. Schrijvers, Bosschenhuizen 14, 6389 BK Simpelveld.

Een Rijksarchivaris over genealogen . . .

Als stadsarchivaris van 's-Hertogenbosch en sinds 1963 als rijksarchivaris in Noord-Brabant heb ik met respect tegenover genealogie en genealogen gestaan. Daar werd met name in de jaren van sterk groeiende belangstelling voor stamboomonderzoek door collegae-archivarissen nog al eens meesmuilend gedaan over deze bezoekers als zijnde hobbyisten om over het vulgaire, maar plagerig bedoelde geslachtszieken maar niet te spreken.

Naast de grote geschiedenis acht ik de petite histoire belangrijk, op de eerste plaats voor de betrokkenen zelf. Bovendien activeerden de genealogen de archiefdiensten en versterkten daardoor het sociale rendement van het archiefwezen.

[. . .]

Maar steeds meer ontwikkelt deze petite histoire zich tot grande histoire wanneer auteurs erin slagen de samenhang in groot verband te plaatsen en te omschrijven.

Louis Pirenne, scheidend Rijksarchivaris in Noord-Brabant, in: Brabantia, jaargang 37, nr. 7 (september 1988), p. 23.

Naam	Jaar	Voornamen Bestemming	Gemeente Fin.toest.	Beroep Reden	L.	Vr.	Kind	Relig. Opmerkingen
SMITS	1873	Herman Noord-Amerika	Wanssum minverm.	dienstknecht verbeteren bestaan	26	nee	geen	r.k. -
SMITS	1873	Jacob Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	28	nee	geen	r.k. -
SMITS	1869	Jan Green Bay (Wiscons.)	Meerlo minverm.	dienstknecht verbeteren bestaan	25	nee	geen	r.k. -
SMITS	1873	Joannes Hubertus Noord-Amerika	Wanssum minverm.	dienstknecht verbeteren bestaan	23	nee	geen	r.k. -
SMITS	1869	Martin Noord-Amerika	Venray minverm.	dagloner verbeteren bestaan	50	nee	6	r.k. -
SMITS	1869	Peter Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	55	ja	4	r.k. -
SNIJDERS	1863	Joannes Wisconsin	Beegden welgest.	landbouwer verb. bestaan kinderen	58	ja	4	r.k. -
SNIJDERS	1873	Maria Wilhelmina Noord-Amerika	Beegden welgest.	zonder haar man (VENNER) volgen	34	nee	geen	r.k. -
SNIJDERS	1863	Peter Wisconsin	Beegden minverm.	landbouwer verb. bestaan kinderen	40	ja	4	r.k. -
SOEST van	1873	Jan Willem Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	27	nee	geen	r.k. -
SOLBERG	1867	Jacob Noord-Amerika	Limbricht minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	83	nee	2	r.k. -
SPEETJENS	1862	Martin Noord-Amerika	Sittard behoefstig	landbouwer verbeteren bestaan	33	ja	3	r.k. -
SPIJKERS	1865	Jan Hendrik Noord-Amerika	Heerlen minverm.	landbouwer onbekend	43	ja	5	r.k. -
STAELMANS	1858	Clemens Noord-Amerika	Bergen behoefstig	dagloner verbeteren lot	24	nee	geen	r.k. -
STAELMANS	1858	Leonard Noord-Amerika	Bergen behoefstig	dagloner verbeteren lot	30	nee	geen	r.k. -
STELTEN	1862	Leonard Noord-Amerika	Nieuwstadt minverm.	winkelier verbeteren bestaan	54	ja	3	r.k. -
STEVENS	1870	Petronella Cornelia Samarang	Heijthuisen welgest.	kloosterzuster onderwijs geven	37	nvt	geen	r.k. -
STOFFELS	1870	Maria Catherina Josephina Batavia (Java)	Venray welgest.	kloosterzuster onderwijs geven	37	nvt	geen	r.k. -
STREUKENS	1862	Jan Peter Noord-Amerika	Nieuwstadt minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	50	ja	3	r.k. -
SWEROM	1854	Michiel Jozef Detroit (VSA)	Weert welgest.	lintwerker verbeteren maatsch. stand	37	nee	geen	r.k. -
SWEROM	1854	Pieter Francis Detroit (VSA)	Weert welgest.	lintwerker verbeteren maatsch. stand	39	nee	geen	r.k. -
SWILLENS	1862	Lambert Noord-Amerika	Roosteren behoefstig	dagloner verbeteren bestaan	44	ja	2	r.k. -
SYBERS	1856	Jan Hendrik Green Bay (Wiscons.)	Venray minverm.	houtzager verbeteren bestaan	28	ja	geen	r.k. -
TAKKEN	1868	Willem Michigan (VSA)	Grubbenvorst welgest.	priester als missionaris	30	nvt	geen	r.k. -
TEEUWEN	1868	Jozef Green Bay (Wiscons.)	Meerlo minverm.	akkerman verbeteren bestaan	50	ja	5	r.k. "Gumbaai"
TEEUWISSEN	1864	Helena Batavia	Venray welgest.	geestelijke zuster onderwijs geven	25	nvt	geen	r.k. -
TEGELS	1863	Hendrik Noord-Amerika	St. Odilienberg minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	39	ja	3	r.k. -
TERLINDEN	1870	Johan Frederik Gotlieb New York	Weert onbek.	muziekmeester onbekend	31	nee	geen	r.k. -

Naam	Jaar	Voornamen Bestemming	Gemeente Fin.toest.	Beroep Reden	L.	Vr.	Kind	Relig. Opmerkingen
TEUWE	1868	Jakob Noord-Amerika	Venray minverm.	schoen-/laarzenmaker bedrijf uitoefenen	68	nee	5	r.k.
THEUNISSEN	1854	Christiaan New York	Thorn behoefstig	zonder als onderwijzer vestigen	42	nee	geen	r.k.
THEUNISSEN	1862	Lambert Noord-Amerika	Echt welgest.	landbouwer verbeteren bestaan	53	ja	1	r.k.
THIJSSSEN	1856	Wilhelmus Noord-Amerika	Venlo behoefstig	dagloner fortuin zoeken	41	nee	geen	r.k.
THISSEN	1863	Elisabeth Noord-Amerika	Sittard welgest.	landbouwster verbeteren bestaan	50	nvt	6	r.k.
THISSEN	1862	Peter Joseph Noord-Amerika	Sittard behoefstig	landbouwer verbeteren bestaan	41	nee	geen	r.k.
THISSEN	1863	Reinier Noord-Amerika	Herten minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	27	ja	1	r.k.
THOOLEN	1863	Anna Catherina Minnesota	Echt welgest.	zonder verbeteren bestaan	32	nvt	geen	r.k.
THOOLEN	1863	Peter Frans Minnesota	Echt welgest.	landbouwer verbeteren bestaan	43	nee	geen	r.k.
THOOLEN	1863	Peter Renier Hubert Minnesota	Echt welgest.	landbouwer verbeteren bestaan	29	ja	geen	r.k.
THUYLS	1868	Johannes Green Bay (Wiscons)	Meerlo minverm.	dienstknecht verbeteren bestaan	25	nee	geen	r.k. "Gumbaai"
THYSSEN	1863	Martinus Sebastiaan New York	Stevensweert minverm.	winkelier verbeteren lot	39	nee	geen	r.k.
TIESEN	1873	Antoon Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	30	nee	geen	r.k.
TIESEN	1873	Hendrina Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloonster verbeteren bestaan	19	nvt	geen	r.k.
TIESEN	1873	Johanna Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloonster verbeteren bestaan	17	nvt	geen	r.k.
TIESEN	1873	Peter Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	28	nee	geen	r.k.
TIESSEN	1873	Jan Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	30	ja	2	r.k.
TIESSEN	1873	Joanna Noord-Amerika	Grubbenvorst minverm.	dienstmeid verbeteren bestaan	18	nvt	geen	r.k.
TIMMERMANS	1863	Cornelis Wisconsin	Horn minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	24	nee	geen	r.k.
TIMMERMANS	1865	Gotfried Illinois	Neeritter minverm.	bakker verbeteren lot	33	ja	1	r.k.
TIMMERMANS	1863	Matth. Wisconsin	Horn minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	38	ja	1	r.k.
TIMMERMANS	1863	Peter Minnesota	Neeritter welgest.	landbouwer verbeteren lot	44	nee	geen	r.k.
TIMMERMANS	1863	Willem Wisconsin	Horn minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	69	ja	geen	r.k.
TITULAER	1871	Henricus Wisconsin	Maasbree minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	28	ja	1	r.k.
TOMSON	1873	Martin Noord-Amerika	Sevenum minverm.	dagloner verbeteren bestaan	33	ja	2	r.k. nog 1 vrouw meegen.
TOPHOVEN	1856	Anselmus Hermanus Hubert Noord-Amerika	Venray behoefstig	dagloner fortuin zoeken	22	nee	geen	r.k.
TUMMERS	1863	Frans Joseph New York	Montfort minverm.	bakker verbeteren bestaan	52	ja	4	r.k.
TUMMERS	1863	Jacob Benton Curver (N.A.)	Limbricht behoefstig	timmerman verbeteren bestaan	60	ja	4	r.k.

Naam	Jaar	Voornamen Bestemming	Gemeente Fin.toest.	Beroep Reden	L.	Vr.	Kind	Relig. Opmerkingen
TUMMERS	1862	Peter Arnold Noord-Amerika	Sittard minverm.	landbouwer verbeteren lot	56	ja	6	r.k.
UMMENTHUM	1869	Bartholomeus Noord-Amerika	Maasbree minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	47	ja	4	r.k.
VAESSEN	1859	Jan Noord-Amerika	Baexem welgest.	metselaar onbekend	61	ja	geen	r.k.
VAESSEN	1859	Pieter Noord-Amerika	Baexem welgest.	zonder onbekend	28	nee	geen	r.k.
VALKS	1853	Antonie Detroit	Weert minverm.	kuiper verbeteren bestaan	30	nee	geen	r.k.
VELDEN van der	1863	Jacob Wisconsin	Horn minverm.	houtkoper verbeteren bestaan	30	ja	1	r.k.
VELDEN van der	1866	Maria Agnes Batavia	Venray minverm.	keukenmeid als keukenmeid vertrokken	30	nvt	geen	r.k.
VELDHUIS	1863	Maria Soerabaja	Sittard welgest.	onderwijzeres als onderwijzeres vertr.	20	nvt	geen	r.k.
VEN van de	1867	Anna Maria Elisabeth Weltevreden (O-Indie)	Venray welgest.	geestelijke zuster onderwijs geven	24	nvt	geen	r.k.
VENNER	1858	Jacobus Henricus Noord-Amerika	Baexem minverm.	timmerman onbekend	on	ja	1	r.k.
VENNER	1873	Joannes Noord-Amerika	Baexem welgest.	landbouwer verbeteren bestaan	36	nee	geen	r.k.
VERBEEK	1866	Johan Gerard Suriname	Wittem welgest.	priester benoeming als priester	50	nvt	geen	r.k.
VERGELT	1873	Jan Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	36	nee	geen	r.k.
VERGOOSSEN	1863	Jacob Minnesota	Susteren minverm.	landbouwer fortuin maken	56	ja	7	r.k.
VERHELJEN	1872	Hendrik Noord-Amerika	Venray minverm.	dagloner verbeteren bestaan	27	ja	1	r.k.
VERHEIJEN	1869	Leonard Noord-Amerika	Venray minverm.	landbouwersknecht verbeteren bestaan	29	nee	geen	r.k.
VERHEYEN	1856	Hendrik Noord-Amerika	Venlo minverm.	landbouwer fortuin zoeken	57	nee	geen	r.k.
VERHOEVEN	1870	Gertruda Oost-Indie	Venray welgest.	kloosterzuster onderwijs geven	25	nvt	geen	r.k.
VERJANS	1862	Jan Noord-Amerika	Berg en Terblijt minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	64	ja	5	r.k.
VERKENNIS	1862	Arnoldus Noord-Amerika	Born minverm.	landbouwer verbeteren lot	46	ja	10	r.k.
VERLAAK	1862	Willem Noord-Amerika	Susteren minverm.	timmerman verbeteren bestaan	39	ja	4	r.k.
VERSPECK	1871	Gerardus Noord-Amerika	Weert minverm.	schrijnwerker verbeteren bestaan	54	nee	geen	r.k.
VERVERS	1872	Hermanus Noord-Amerika	Weert minverm.	huisschilder verbeteren bestaan	51	nee	geen	r.k.
VERVERS	1853	Theodoor Detroit	Weert minverm.	verver van gebouwen verbeteren bestaan	35	-	-	r.k.
VERVOORT	1862	Lambert Noord-Amerika	Susteren minverm.	strodemaker verbeteren bestaan	64	nee	1	r.k.
VERVURT	1873	Jacobus Noord-Amerika	Grubbenvorst minverm.	dienstknecht verbeteren bestaan	30	nee	geen	r.k.
VERVUURT	1873	Jacobus Noord-Amerika	Wanssum minverm.	dienstknecht verbeteren bestaan	31	nee	geen	-
VISSERS	1871	Peter Jan Green Bay (Wiscons.)	Meerlo minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	42	ja	5	r.k.

Naam	Jaar	Voornamen Bestemming	Gemeente Fin.toest.	Beroep Reden	L.	Vr.	Kind	Relig. Opmerkingen
VOLLENBERG	1873	Hendrina, wed.v.ROFFERS Noord-Amerika	Wanssum welgest.	landbouwster verbeteren bestaan	59	nvt	4	r.k. dienstmeid meegen.
VOLLENBERG	1873	Johannes Noord-Amerika	Broekhuizen minverm.	dagloner verbeteren bestaan	27	nee	geen	r.k. -
VOORT van de	1871	Petrus Wisconsin (N.A.)	Maasbree minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	30	ja	6	r.k. -
VORST van de	1870	Henricus Green Bay (Wiscons.)	Maasbree minverm.	dagloner verbeteren bestaan	25	nee	geen	r.k. -
VOS	1863	Peter Joannes Minnesota	Echt welgest.	landbouwer verbeteren bestaan	54	ja	8	r.k. -
VOSBEEK	1873	Peter Mathijs Noord-Amerika	Grubbenvorst minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	63	ja	5	r.k. -
VRANCKEN	1862	Theodoor Noord-Amerika	Echt behoefdig	dagloner verbeteren bestaan	46	nee	2	r.k. -
VULLINGS	1868	Johannes Noord-Amerika	Venray minverm.	hoefsmid verbeteren bedrijf	4	ja	geen	r.k. -
WALLMANS	1853	Jan Gerard Hubert New York	Heerlen minverm.	smid verbeteren bestaan	38	nee	geen	r.k. -
WASMUTH	1857	Emile Gustave Chicago (Illinois)	Vaals minverm.	kantoorbediende meer vooruitz. in beroep	26	nee	geen	herv. -
WEBB	1862	Elisabeth Batavia	Venray welgest.	geestelijke zuster onderwijs aan de jeugd	35	nvt	geen	r.k. -
WELBERS	1870	Petrus Wisconsin (N.A.)	Bergen behoefdig	zonder verbeteren bestaan	21	nee	geen	r.k. -
WELLES	1870	Martinus Green Bay (Wiscons.)	Maasbree minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	36	ja	3	r.k. -
WELLES	1869	Matthijs Noord-Amerika	Maasbree minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	30	nee	geen	r.k. -
WELTERS	1863	Hubert Minnesota	Echt minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	58	nee	1	r.k. -
WIEL van de	1859	Hendrik Noord-Amerika	Baexem welgest.	metselaar onbekend	39	ja	5	r.k. -
WIJNHOVEN	1873	Herman Noord-Amerika	Venray minverm.	hoefsmid verbeteren bestaan	22	nee	geen	r.k. -
WIJZEN	1864	Hermanus Minnesota	Montfort minverm.	kleermaker verbeteren bestaan	41	ja	2	r.k. -
WILLEMS	1863	Peter Verenigde Staten	Obbicht & Papenhoven minverm.	dagloner onbekend	42	ja	3	r.k. -
WILLEMS	1863	Willem Minnesota	Echt welgest.	landbouwer verbeteren bestaan	49	ja	5	r.k. -
WILMAR	1872	Peter Johan Victor Noord-Amerika	Meerssen welgest.	leerlooier verbeteren bestaan	50	nee	geen	herv. (nederduits hervormd)
WOLTERS	1856	Joannes Noord-Amerika	Ottersum behoefdig	dienstknacht verbeteren bestaan	28	nee	geen	r.k. -
WULENBERGH	1863	Maria Catherina Minnesota	Montfort minverm.	zonder verbeteren bestaan	68	nvt	geen	r.k. -
ZEEGERS	1856	Jan Green Bay (Wiscons.)	Wanssum minverm.	dagloner verbeteren bestaan	45	ja	5	r.k. -
ZEGERS	1872	Willem Noord-Amerika	Grubbenvorst minverm.	landbouwer verbeteren bestaan	46	ja	5	r.k. -
ZINCKEN	1862	Leonard Noord-Amerika	Sittard minverm.	landbouwer wegens verkwisting	50	ja	5	r.k. -
ZINCKEN	1862	Servaa Noord-Amerika	Sittard minverm.	landbouwer onttrekken aan straf	46	ja	5	r.k. (straf weg. diefstal)
ZINCKEN	1862	Theodoor Noord-Amerika	Sittard minverm.	landbouwer onbekend	52	ja	geen	r.k. -

H. C. J. M. KREIJNS

OP ZOEK NAAR DE VADER VAN JASPAR HOEN

Omstreeks 1590 woonde te Nuth het gezin van Mathias Beltgens en Maria Hoen. Zij hadden de volgende kinderen:

- a. Henricus, gehuwd met Elisabeth Knoren.
- b. Maria, gehuwd met Paulus Paulsen.
- c. Mechteld, gehuwd met Christiaan Wingaerts.
- d. Elisabeth, gehuwd met Michael Meex.
- e. Agnes, gehuwd met Antonius de Amazaga.
- f. Catharina, gehuwd met Frans Rameckers.
- g. Johannes.
- h. Anna, gehuwd met Christianus uit Waldfeught.
- i. Jaspardus, gedoopt 3-11-1587 te Nuth.
- j. Ida, gedoopt 5-12-1590 te Nuth, gehuwd met Lambert Brants.

Wel moet opgemerkt worden dat het niet van alle genoemde kinderen zeker is dat zij tot dit gezin behoorden. Van een aantal van hen vindt men afstammelingen vermeld in.1) Het is een gezin dat vele autochtone Zuid-Limburgers in hun kwartierstaat zullen terugvinden. De registers van de parochiekerk te Nuth beginnen gelukkig vroeg. Het loont de moeite de eerste tientallen jaren door te nemen. De pastoor vermeldde heel wat getuigen en bij een bruidspaar vaak van een of beiden de vader. Mathias Beltgens huwde eind 1573 met Maria, dochter van Jaspard Hoen. Daar het doopregister begint in maart 1586 zijn de doopdata van de kinderen, op de twee jongsten na, onbekend.

In 1587 was doopgetuige Melchior Hoen, een broer van Maria. Als Melchior Honnen uit Valkenburg werd hij op 5 januari 1588 burger van Luik.2) Hij was koopman en liet drie van zijn kinderen in de jaren 1587-1590 te Luik dopen. Eerder geboren werden zijn zonen Jaspard en Roeland. Jaspard Hoen, geboren te Luik en kleermaker, werd 16 september 1611 burger van Maastricht; Roulant Hoen van Nuth en brouwer, werd 20 januari 1604 burger.3) De gebroeders Roeland en Jaspard komen meermalen voor in de gichtregisters van Maastricht. Op 20 januari 1620 werd een legaat van een oom van moederszijde geregeld. Hierbij werd Mathijs Beltgens, schout van Vaesrade, als oom vermeld.4) 20 juli 1646 droegen erfgenamen van Melchior Hoen over huis, hof, akkers en weiden, gelegen aan de Pappartsberg in de Heerlijkheid Hoensbroek. Uitgezonderd van de overdracht werden tien roeden weiland aan de Meijsberg, belast met drie vaten rogge aan de pastoor en drie kapoenen aan de vrijheer van Hoensbroek. Het leen aan de Pappertsberg (nu Schurenberg aan de grens met Nuth), bij verheffing te ontvangen met 3 malder rogge en drie kapoenen, had in 1554 als eigenaar Caspar Hoen.5) p.77

Roland Hoen was op 24 september 1600 doopgetuige te Nuth van het oudst bekende kind van Christiaan Wingaerts en Mechteld Beltgens. Was

deze Roeland Hoen een oom of neef van Mechteld? Er stond geen aanduiding zoals "joncker" bij, zodat geen rekening hoeft te worden gehouden met de mogelijkheid dat een lid van de familie der Heren van Hoensbroek welwillend als getuige optrad. Neef Roeland, Melchior's zoon, zou de doopgetuige kunnen zijn. Neven traden echter niet vaak als getuigen op. En bovendien, op 6 februari 1611 was te Nuth doopgetuige Maria, dochter van Roland Hoen. Dat kan geen dochter van neef Roeland zijn geweest.

Jaspard Hoen had dus tenminste als kinderen: Roland, Melchior en Maria. Het spoor leidt naar Hoensbroek. Over deze plaats bestaat een gedegen werk.6) Hierin wordt ook Jaspard (Hoen) vermeld.

- "Jaspard Kijnder aen den Berch, 2 vat rogge op een weitje gelegen aen de Berch naast Meijs goet" p. 457 Rentenboek O.L. Vrouwe-altaar 1566.

- "Thysken Reijnckens van Jaspars goed, aen den Berch, voortijds Wijngartsgoed" p. 255 Laten van het huis Hoensbroek 1568.

Uit een artikel over de Naanhof te Hoensbroek 7):

"De Naanhof, aan de voet van de Schurenberg gelegen, was eigendom van de familie Hoensbroek maar werd ter beschikking gesteld tot bewoning door een bastaardtak. In 1463 Johan Hoen, bastaard uit de afstamming van Daniel Hoen, linie der familie Spaubeek. Diens afstammelingen waren bewoners der hoeve tot en met Jaspard Hoen, die laat was der goederen van de familie Hoensbroek aan de Pappersberg in het begin van de 17e eeuw."

Er ontstaat het vermoeden dat Jaspard een natuurlijk kind was ofwel uit een bastaardtak stamde. Nu zijn er verschillende bastarden uit diverse takken van de familie Hoen bekend, maar geen enkele aanwijzing leidt tot een van hen.

De namen Jaspard en Melchior kwamen niet bij de familie Hoen voor. Er leefde omstreeks 1520 wel een jonker Rolman Hoen uit de linie Velroux, Plainevaux en Beverst (ook genaamd Hoen van de Keuken). Wellicht stamde de naam van een van zijns moeders grootvaders Roeleman van Arentthal. Rolman huwde "als hij sestich jaar oud was int jaar 1521 den dinstag na den sondag Judica" met Elisabeth van Hulsberg. Het echtpaar kreeg nog vier kinderen.8) Deze Rolman zou best wel eens de vader van Jaspard kunnen zijn. De schrijvers van 6) noemen Jaspard nergens als natuurlijk kind terwijl zij toch de bronnen grondig doorgenomen hebben. Maar een ieder neemt uit de bronnen over datgene wat hem relevant voor zijn onderwerp voorkomt. We moeten dus zelf naar de bronnen gaan. De belangrijkste bron, het archief van Schloss Haag, is voor ons helaas niet toegankelijk. En juist daar zullen de familiepapieren zijn die inzicht zouden kunnen geven. Het doornemen van de vele dozen met aantekeningen van van de Venne leverde

niets nieuws op.9) Rolman zou ook in Maastricht veelvuldig verblijf hebben gehouden. Het (nog onvolledig) onderzoek in de gichtregisters over de periode 1510-1540 leverde echter evenmin iets op.

Het kerkarchief van Hoensbroek bevat belangrijke gegevens.10) In de kerkarchieven worden inkomsten vermeld van renten en in natura. Men kan vaak de eigenaars van de landerijen, waarop deze rusten, over een lange periode volgen. Het goed ging meest door overerving aan familieleden over. Jasper werd meermalen vermeld.

- "Jasper Hoen naetuerlich erffen aen den berch 2 vat rogge van einen weitjen gelegen aen den berch, regenoot des Meis erven op dander sijde Jasper vurs. erven ende schut op Jonker Claes hoene erven bempt"
- Jasper Hoen naetuerlich erven 2 vat rogge, item ontfangen van Janis aen den berch van Mathias Beltens wegen op goede rekeninge VII gulden brabants"10a) Renten van het O.L. Vrouwe-altaar 158(1)-1601.
- "Sijlcken Pauwels goit gilt die kijrcken in H. Hoensbroeck jaerlich eijn vaet robsaits dat willich te betalen plach Lijns op dije Strait, nu bet(aelt) Jasper Hoens natuerlijck erven aen den berch, onderpant eijn weijten gelegen op dije strait neven Dijerrich Pijthwecken erf"10b) Renten van de kerk van Hoensbroek 1558

Jasper was dus inderdaad een natuurlijk kind.

Meer bijzonderheden vermelden de verheffingen van lenen voor het leenhof van Hoensbroek.

- "Jasper van den berch gilt jarlix drij capuijnen van den Wijngarts guet aen den berch gelegen naest Meijsguet straet, Claes van de fordts bempde en Claesken Specks der Smijt"
- "halffs hoeve daervan, nu (1548) alaet is Reijner Hoen op dije Cueken heijlt aen omtrent 7 boenre nae inhoud der alder rollen, heijr van hilt dije Vrouwe van den broeck 2 boenre mijn 22 roeden ende Jasper Hoen natuerlich 82 roede, dij Joncfrouwe op dije kuke gilt 5 boenre eijn seill 42 laentroeden somma als vurs ende gijlt des vurs halffs 7 vaet haever eijn halff vercken . ."11) p. 254 en 157.

Wat opvalt is dat Jaspars goed ligt naast dat van jonker Rolmans weduwe. En dat haar zoon Reinier de vertegenwoordiger is van de laten van dit goed. Het lijkt erop dat Jasper wel als natuurlijk kind van erfrecht uitgesloten was maar toch als legaat land was toebedeeld.

In het archief van Hoensbroek bevinden zich nog meer stukken uit de eerste helft der 16e eeuw. Een lijst van grondeigenaren vermeldt in 1546:

- "Jasper Honne natuijrllich ander half buijnre lans . ."12)

Op 5 februari 1566 begon een proces van Willem Hoen van den Veurde tegen "Jasper Hoen natuijrllich seliger erven". Het ging over dertien klein roeden beemden die Willems ouders van Claes Hoen zouden ontvangen hebben. Als "tutor ende voorgenger van

kijnder Jasper Rolman seliger" trad op Thijs Reinckens.

Ook op 2 april 1566 trad Mathijs Reinckens als zodanig op, nu als eiser in een zaak van de erfgenamen van Jasper Rolmans tegen Johan van Twembergen.13) p. 80 en 88. Thijs, die we al eerder als Thisken Reijnckens tegenkwamen, was wellicht een broer van de echtgenote van Jasper. Door het gebruik van het patroniem Rolmans is de afstamming van Jonkheer Rolman hoogst waarschijnlijk geworden. Maar ook het echte bewijs werd tenslotte gevonden. In de omslag van 14) liggen onder acten uit latere eeuwen lijsten van aangiften van criminele en correctionele zaken uit de periode 1525-1563. Welk een voldoening ervaart een onderzoeker wanneer hij, na soms jaren speuren, het bewijs voor zich ziet liggen van iets dat hij reeds lang vermoedde! Het betreft dan wel een gebeurtenis - een vechtpartij waarbij mensen werden getrokken - die bepaald niet eervol was voor Jasper. Maar zijn vader werd hier uitdrukkelijk vermeld:

- "op deijnsdach vur sijnt Thunijsdach anno 1526 kijflich Jasper Joncker Roelmans son tegen Jan Brant metzer ouijt".

Jasper was dus inderdaad een natuurlijke zoon van Jonkheer Rolman Hoen en zal omstreeks 1505 geboren zijn.

Noten:

- 1 H.C.J.M. Kreijns: Uit het duister van het verleden Deel C Heerlen 1986.
- 2 Limburgse Leeuw 1965, p. 11.
- 3 GA Maastricht, Burgerboek II, p. 549 en 510.
- 4 GA Maastricht, notaris L. de Vaulx, nr. 1125.
- 5 Eg. Slanghen: Het Markgraafschap Hoensbroek, Maastricht 1859.
- 6 J.M. van de Venne, J.Th.H. de Win en P.A.H.M. Peeters: Geschiedenis van Hoensbroek, Hoensbroek 1967.
- 7 P.A.H.M. Peeters: De Naanhof te Hoensbroek, in: Het Land van Herle, 1977, p. 31.
- 8 RAL, Collectie handschriften 193, hierin nr. 50.
- 9 RAL, Collectie van de Venne.
- 10 GA Heerlen, Archief van de St. Joannes Evangelist kerk te Hoensbroek, a nr. 43, b nr. 44.
- 11 RAL, Landen van Overmaas nr. 1702.
- 12 GA Heerlen, Landen van overmaas nr. 1682. N.B. De inventaris van de Venne vermeldt abusievelijk: 2e helft 15e eeuw.
- 13 GA Heerlen, Landen van Overmaas nr. 1656.
- 14 GA Heerlen, Landen van Overmaas nr. 1652.

H. A. J. DORTANTS

HUWELIJKSDISPENSATIES BIJ DE FAMILIE DORTAN(T)S.

Tijdens het onderzoek naar de geschiedenis van mijn familie werd ik herhaaldelijk geconfronteerd met dispensaties bij het sluiten van kerkelijke huwelijken. Dat dit soort bloed- en aanverwantschappen voor een genealoog bijzonder interessante onderzoekingspunten zijn behoeft geen betoog. Meestal handelt het om 3e of 4e graads bloedverwantschappen. Een echtverbinding in de derde graad betekent dan ook niets anders dan dat de bruidegom en de bruid drie generaties voor hen één gemeenschappelijk ouderpaar hebben. In dit geval zal dus één paar over-grootouders gelijk moeten zijn.

Kerkelijk recht

Om een huwelijk voor de kerk te kunnen sluiten moet er aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Een ervan is de zgn. 'roepen'. Het toekomstige bruidspaar wordt in 3 opeenvolgende zondagen afgeroepen in de kerk. De gelovigen zijn nu verplicht om hen bekende bezwaren tegen dit huwelijk aan de pastoor bekend te maken. Deze moet eerst deze bezwaren oplossen voordat hij het huwelijk mag inzegenen. Eenmaal aangevangen roepen mogen gewoon doorgaan.

Een huwelijk kan ongeldig, ongeoorloofd of beide tegelijkertijd zijn. Een huwelijk kan ongeldig zijn op grond van:

1. beletsel,
2. gebrek aan toestemming,
3. fout in huwelijksvorm.

Beletselen kunnen bepaald zijn door de natuurwet dan wel van kerkelijke oorsprong zijn. Een publiek beletsel is bewijsbaar via documenten, getuigen enz. Een geheim beletsel is niet bewijsbaar. Of een huwelijk volgens goddelijk recht ongeoorloofd of ongeldig is kan alleen door het hoogste kerkelijk gezag bepaald worden. Kerkelijke bepalingen kunnen alleen door het hoogste kerkelijk gezag veranderd worden en in gedispenseerd worden (ook via delegatie).

Een huwelijk is ongeldig:

- A. Op grond van de volgende beletselen:
 1. gehuwd beneden de toegestane leeftijd;
 2. in geval van impotentie;
 3. indien reeds gehuwd;
 4. een van de partners is ongedoopt;
 5. wanneer een man een hogere wijding heeft ontvangen;
 6. door kloostergeloften;
 7. gewelddadige ontvoering met het doel om te trouwen;
 8. door overspel met wederzijdse toestemming van de overtreders met het doel om te huwen;
 9. door bloedverwantschap in de rechte lijn of in de zijlijn t/m 3e graad;
 10. door aanverwantschap in de rechte lijn of in de zijlijn t/m 2e graad;

11. met een bloedverwant in de rechte lijn 1e en 2e graad van degene met wie men in een ongeldig huwelijk of in concubinaat heeft samen geleefd;
12. tussen dopeling en peter en/of meter of de bedienaar van het doopsel (geestelijke verwantschap);
13. soms door wettelijke verwantschap.
- B. Op grond van gebrek aan toestemming: huwelijksstoestemming houdt in dat beide partijen elkaar geven en van elkaar ontvangen het blijvend en uitsluitend recht op elkaars lichaam tot het stellen van handelingen die er van nature op gericht zijn tot het verwekken van nakomelingen; onwetendheid - dwaling - simulatie - dwang en vrees tasten de toestemming aan.
- C. Op grond van fout in huwelijksvorm: tijdens de reformatie werden veel huwelijken gesloten zonder aan alle kerkelijke verplichtingen te voldoen. Daarom werd op het concilie van Trente bepaald dat alleen een geldig huwelijk kon gesloten worden voor de pastoor en twee getuigen na de gebruikelijke afkondiging in de kerk. In 1741 bepaalde Benediktus XIV voor Nederland dat een gemengd huwelijk niet gesloten voor de pastoor en twee getuigen toch geldig is. In 1907 bepaalde Pius X (Ne Temere) dat met ingang van 19 april 1908 alle huwelijken waarbij beide partijen dan wel een partij katholiek was op straffe van ongeldigheid gesloten moesten worden binnen hun gebied voor de pastoor en twee getuigen.

Een huwelijk is ongeoorloofd op grond van de volgende beletselen:

1. door kloostergeloften;
2. wettelijke verwantschap ontstaan door adoptie;
3. gemengd huwelijk tussen gedoopten;
4. gemengd huwelijk in andere vormen.

Waarom beletselen?

Op grond van de navolgende overwegingen zijn er huwelijksbeletselen:

- recht op eerbied voor diegene van wie men afstamt (4e gebod) en voor anderen die van hen afstammen;
- als familie is men te innig in omgang met elkaar, zodat de onmogelijkheid tot huwen een steun is om niet tot ongeoorloofde daden te komen;
- een huwelijk tussen totaal verschillende families het voordeel heeft dat het een nauwere vriendschap onder de mensen bevordert;
- het meest praktische punt is dat inteelt voorkomen wordt.

Dispensatie

Dispensatie kan om goede redenen worden verkregen voor de meeste beletselen welke louter van

kerkelijke oorsprong zijn. De kerk kan echter nooit dispenser in beletselen door de natuurwet zelf bepaald, zoals:

1. niet bereikte minimum leeftijd;
2. bestaande huwelijksband;
3. impotentie;
4. bloedverwantschap.

In het laatste geval zal dus nooit gedispenseerd worden in rechte linie en/of 1e zijlinie. Bij twijfel zal geen dispensatie gegeven worden. In 2e graad vermengd met 1e graad zal slechts zeer moeilijk gedispenseerd worden.

Het begrip verwantschap

Evenals het burgerlijk recht kent het canoniek recht tweeërlei verwantschap: bloedverwantschap (consanguinitas) en aanverwantschap of zwagerschap (affinitas). Bloedverwantschap is de betrekking tussen personen, die van elkaar afstammen (bloedverwantschap in de rechte lijn) of een gemeenschappelijke stamvader hebben (bloedverwantschap in de zijlinie). Zwagerschap is de betrekking tussen de ene echtgenoot en de bloedverwanten van de andere. Tussen de bloedverwanten echter van de ene echtgenoot en die van de andere bestaat geen verwantschap.

Graden van verwantschap

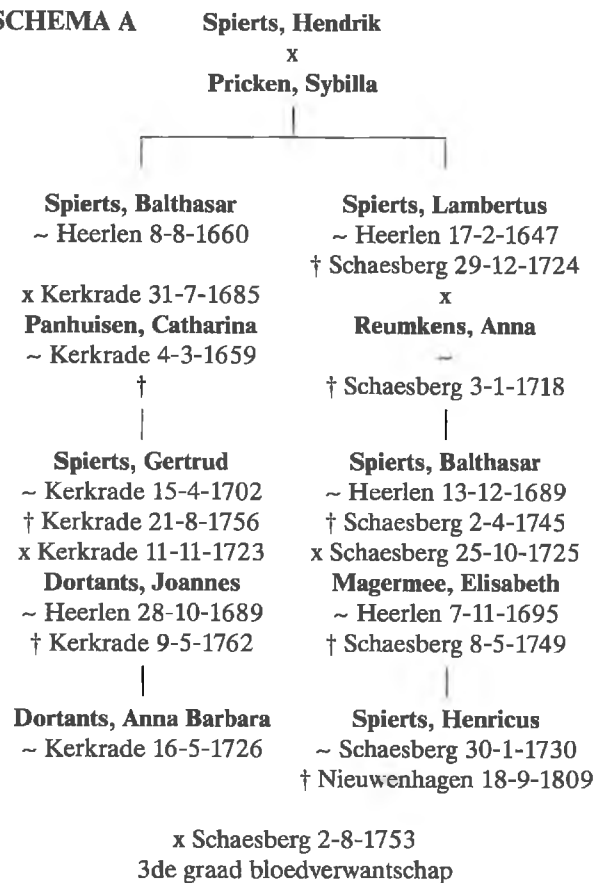
De graden van het bloed- en aanverwantschap worden in het kerkelijk recht enigszins anders berekend dan in het burgerlijk recht. In de rechte linie is de berekening dezelfde: zoveel graden als geboorten. In de zijlinie is er een aanmerkelijk verschil. Het canoniek recht rekent zoveel graden als er geboorten zijn in de langste der twee lijnen naar de gemeenschappelijke stamvader. Het burgerlijk recht daarentegen telt de geboorten in beide lijnen bij elkaar. Zo is bijvoorbeeld broer en zuster in het canoniek recht 1e graad, in het burgerlijk recht 2e, enz. De graden der aanverwantschap worden op dezelfde wijze berekend, zodat de ene echtgenoot aanverwant is in dezelfde graad, waarin de andere echtgenoot bloedverwant is.

Enerzijds om familierelaties te onderkennen en anderzijds om aansluitingen die op een normale wijze niet zijn te bewijzen vast te stellen, heb ik een aantal van deze huwelijksdispensaties verder uitgewerkt. Naast deze vrijstellingen bij huwelijken komen er ook nog dispensaties in de roepen voor. Vaak zien we dat de bruid reeds zwanger is en dat om geroddel in de toch kleine leefgemeenschap te voorkomen er dispensatie van de roepen wordt verleend. Buiten het feit dat de bruid meestal zwanger is vormen deze huwelijken geen bijzonder aandachtsveld.

Literatuur:

- Burgerlijk wetboek.
- Burgerlijk recht en zielzorg, door Mr. W.J.A.J. Duynstee.
- Limburgs Tijdschrift voor Genealogie, 1982.
- Latijnse woorden, door R. de la Haye.
- Inleiding tot het Nederl. Privaatrecht, door Mr. N.E. Algra.
- Catholica, vademecum voor het katholieke leven, 1955.
- Huwelijk in Kristus, door dr. H. Spee ssc, 1966.

SCHEMA A

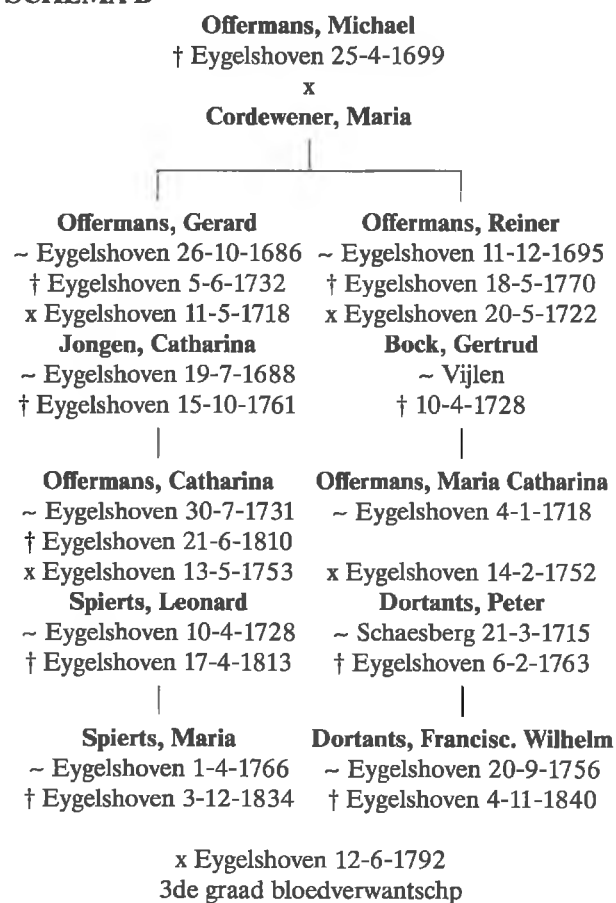

Kwartierstaat behorend bij Schema A.

2. Dortants, Anna Barbara, ged. 16-5-1726 te Kerkrade, trouwt op 2-8-1753 te Schaesberg in de derde graad met
3. Spierts, Henricus, ged. 30-1-1730 te Schaesberg, overl. 18-9-1809 te Nieuwenhagen.
4. Dortants, Joannes, ged. 28-10-1689 te Heerlen, overl. 9-5-1762 te Kerkrade, trouwt 11-11-1723 te Kerkrade met
5. Spierts, Gertrud, ged. 15-4-1702 te Kerkrade, overl. 21-8-1756 te Kerkrade.
6. Spierts, Baltasar, ged. 13-12-1689 te Heerlen, overl. 2-4-1745 te Schaesberg, trouwt 25-10-1725 te Schaesberg met
7. Magermee, Elisabeth, ged. 7-11-1695 te Heerlen, overl. 8-5-1749 te Schaesberg.
8. Dortant, Peter, ged. 14-8-1641 te Heerlen, overl. 23-5-1703 te Heerlen, trouwt met
9. Moers, Anna, ged. 19-5-1641 te Heerlen, overl. 1-6-1683 te Heerlen.
10. Spierts, Balthasar, ged. 8-8-1660 te Heerlen, trouwt 31-7-1685 te Kerkrade met
11. Panhausen, Catharina, ged. 4-3-1659 te Kerkrade.
12. Spierts, Lambertus, ged. 17-2-1647 te Heerlen, overl. 29-12-1724 te Schaesberg, trouwt met
13. Reumkens, Anna, overl. 3-1-1718 te Schaesberg.
14. Magermee, Casparus, ged. 18-5-1660 te Heerlen, overl. 10-6-1727 te Schaesberg, trouwt met

15. Keybets, Agnes, overl. 26-9-1732 te Schaesberg.
16. Dortant, Theodorus, ged. 2-6-1611 te Heerlen, overl. 4-10-1680 te Heerlen, trouwt met
17. Sleypen, Anna, overl. 12-8-1679 te Heerlen.
18. Mors, Joannes
19. N.N., Gertrudis.
20. Spierts, Henricus
21. Pricken, Sybilla
22. Panhausen, Winandus, overl. 14-6-1687 te Kerkrade, trouwt 26-11-1657 te Kerkrade met
23. Kriechelberg, Catharina, overl. 21-10-1702 te Kerkrade.
24. = 20
25. = 21.
28. Magermee, Lambertus
29. Coenemans, Anna.

SCHEMA B

Kwartierstaat behorend bij Schema B.

2. Dortants, Franciscus Wilhelmus, ged. 20-9-1756 te Eygelshoven, overl. 4-11-1840 te Eygelshoven, trouwt 12-6-1792 te Eygelshoven met
3. Spierts, Maria, ged. 1-4-1766 te Eygelshoven, overl. 3-12-1834 te Eygelshoven. Dit huwelijk is een 3de graads huwelijk.
4. Dortants, Petrus, ged. 21-3-1715 te Schaesberg, overl. 6-2-1763 te Eygelshoven, trouwt 14-2-1752 te Eygelshoven met

5. Offermans, Maria Catharina, ged. 4-1-1718 te Eygelshoven.
6. Spierts, Leonardus, ged. 10-4-1728 te Eygelshoven, overl. 17-4-1813 te Eygelshoven, trouwt 13-5-1753 te Eygelshoven met
7. Offermans, Catharina, ged. 30-7-1731 te Eygelshoven, overl. 21-6-1810 te Eygelshoven.
8. Dortants, Franciscus Theodorus, ged. 15-5-1681 te Heerlen, overl. 21-4-1740 te Schaesberg, trouwt 2-5-1714 te Eygelshoven met
9. Falkenberg, Maria, ged. 5-2-1688 te Eygelshoven, overl. 24-3-1724 te Schaesberg.
10. Offermans, Reinhard, ged. 11-12-1695 te Eygelshoven, overl. 18-5-1770 te Eygelshoven, trouwt 20-5-1722 te Eygelshoven (3e en 4e graad) met
11. Bock, Gertrud, ged. te Vijlen, overl. 10-4-1728 te Eygelshoven.
12. Spierts, Godfried, ged. 4-10-1675 te Ubach, overl. 30-1-1746 te Groenstraat, trouwt 18-2-1705 te Eygelshoven met
13. Vaessen, Maria, overl. 8-5-1732 te Eygelshoven.
14. Offermans, Gerardus, ged. 26-10-1688 te Eygelshoven, overl. 5-6-1732 te Eygelshoven, trouwt 11-5-1718 te Eygelshoven met
15. Jongen, Catharina, ged. 19-7-1688 te Eygelshoven, overl. 15-10-1761 te Eygelshoven.
16. Dortants, Petrus, ged. 14-8-1641 te Heerlen, overl. 23-5-1703 te Heerlen, trouwt met
17. Moers, Anna, ged. 19-5-1641 te Heerlen, overl. 1-6-1683 te Heerlen.
18. Falkenberg, Petrus, overl. 16-3-1700 te Eygelshoven, trouwt 4-2-1686 te Eygelshoven met
19. Milchers, Maria, overl. 17-9-1728 te Eygelshoven.
20. Offermans, Michael, overl. 25-5-1699 te Eygelshoven.
21. Cordewener, Maria.
22. Bock, Joannes
23. Panhausen, Maria.
24. Spierts, Henricus, Schepen van Ubach, overl. 1-2-1728 te Ubach
25. Mertens, Catharina, overl. 20-10-1726 te Ubach.
26. Vaessen, Leonard (?)
27. Flecken, Agnes (?).
28. = 20
29. = 21.
30. Jongen, Petrus
31. Melcop, Catharina.

SCHEMA C

Kwartierstaat behorend bij Schema C.

2. Dortants, Peter Dionisius, ged. 30-10-1782 te Marienberg, overl. 8-7-1869 te Rimburch, trouwt kerkelijk 18-5-1808 te Waubach in de 4de graad met
3. Zaunbrecher, Maria Catharina, geb. Groenstraat, ged. 19-9-1782 te Eygelshoven, overl. 21-4-1876 te Rimburch.
4. Dortants, Wilhelm Wolfgang, ged. 12-4-1752 te Marienberg, overl. 27-2-1807 te Bruchhausen, par. Eygelshoven, trouwt 23-11-1778 te Marienberg met
5. Zaunbrecher, Maria Agnes, ged. 23-1-1757 te Marienberg, overl. 27-8-1797 te Bruchhausen, par. Eygelshoven.
6. Zaunbrecher, (Franciscus) Arnold, ged. 3-3-1757 te Marienberg, overl. 14-2-1840 te Groenstraat, par. Waubach, trouwt 30-10-1781 te Eygelshoven met

7. Dortants, Maria Christina, ged. 8-9-1754 te Eygelshoven, overl. 10-1-1792 te Groenstraat, par. Eygelshoven.
8. Dortants, Dionisius, ged. 25-4-1728 te Eygelshoven, overl. 2-8-1789 te Rimburch, trouwt 3-11-1751 te Marienberg met
9. Wolff, Maria Catharina, overl. 18-5-1799 te Rimburch.
10. Zaunbrecher, Melchior, ged. 28-9-1721 te Marienberg, overl. 13-2-1807 te Scherpenseel, par. Waubach, trouwt 8-3-1750 te Marienberg met
11. Dautzenberg, Anna Maria, ged. 27-3-1728 te Marienberg, overl. 4-2-1806 te Scherpenseel, par. Marienberg.
12. Zaunbrecher, Peter Aegidius, ged. 7-10-1721 te Marienberg, overl. 18-4-1797 te Groenstraat, par. Eygelshoven, trouwt 12-2-1756 te Eygelshoven met
13. Louppen, Joanna, ged. 3-1-1724 te Eygelshoven, overl. 20-4-1797 te Groenstraat.
14. Dortants, Peter, ged. 21-3-1715 te Schaesberg, overl. 6-2-1763 te Eygelshoven, trouwt 14-2-1752 te Eygelshoven met
15. Offermans, Maria Catharina, ged. 4-1-1728 te Eygelshoven.
16. Dortants, Leonardus, ged. 17-9-1675 te Ubach, overl. 14-3-1731 te Bruchhausen, par. Eygelshoven, trouwt 22-5-1715 te Eygelshoven met
17. Louppen, Johanna, ged. 15-7-1685 te Eygelshoven, overl. 10-10-1761 te Bruchhausen, par. Eygelshoven.
18. Wolff, Wilhelm, ged. 18-2-1691 te Marienberg, overl. 21-12-1737 te Rimburch, par. Marienberg, trouwt 8-8-1729 te Marienberg (2e huwelijk) met
19. Hanssen, Sybilla, overl. 11-2-1749 te Marienberg.
20. Zaunbrecher, Martin, ged. 15-9-1691 te Marienberg, overl. te Groenstraat, begr. 20-1-1767 te Marienberg, trouwt 26-1-1717 te Marienberg met
21. Boymans, Anna, overl. 22-2-1754 te Marienberg.
22. Dautzenberg, Simon, ged. 26-10-1691 te Eygelshoven, uitschrijfhuwelijk 24-1-1723 te Eygelshoven met
23. Tick, Agnes, ged. 10-7-1696 te Marienberg, overl. te Scherpenseel, begr. 23-1-1763 te Marienberg.
24. Zaunbrecher, Arnold, ged. 2-2-1681 te Marienberg, overl. 13-12-1773 te Grotenrath, par. Marienberg, trouwt 22-9-1709 te Marienberg met
25. Vaessen, Agnes, overl. 7-9-1727 te Grotenrath.
26. Louppen, Martinus, ged. 15-2-1678 te Eygelshoven, overl. 8-7-1761 te Groenstraat, trouwt 24-8-1721 te Eygelshoven met
27. Cordewener, Maria, ged. 16-3-1694 te Eygelshoven, overl. 22-2-1772 te Groenstraat, par. Eygelshoven.
28. Dortants, Franciscus Theodorus, ged. 15-5-1681

- te Heerlen, overl. 21-4-1740 te Schaesberg, trouwt 2-5-1714 te Eygelshoven met
29. Falkenberg, Maria, ged. 5-2-1688 te Eygelshoven, overl. 25-3-1724 te Schaesberg.
 30. Offermans, Reinard, ged. 11-12-1695 te Eygelshoven, overl. 18-5-1770 te Eygelshoven, trouwt 20-5-1722 te Eygelshoven in de 3e en 4e graad met
 31. Bock, Gertrud, ged. te Vijlen, overl. 10-4-1728 te Eygelshoven.
 32. Dortants, Peter, trouwt 9-11-1674 te Ubach met
 33. Simons (Croner), Clara, overl. 31-5-1723 te Eygelshoven.
 34. Louppen, Godfried
 35. Pelser, Catharina.
 36. Wolf, Joannes, overl. 7-9-1719 te Bruchhausen, begr. te Marienberg.
 37. Arets, (Gertrud) Margaretha, overl. 11-8-1699 te Bruchhausen, begr. te Marienberg.
 40. Zaunbrecher, Paulus, overl. 5-7-1705 te Grotenrath, trouwt 9-10-1678 te Marienberg met
 41. Mertens, Sybilla, overl. 10-10-1726 te Grotenrath, begr. te Marienberg.
 44. Dautzenberg, Wilhelm, ged. 4-12-1661 te Eygelshoven, overl. 22-10-1730 te Waubach, trouwt 12-2-1691 te Eygelshoven met
 45. Stapelmans, Gertrud, overl. 19-9-1720 te Waubach, par. Eygelshoven.
 46. Thick, Joannes, overl. 8-4-1734 te Scherpenseel, begr. te Marienberg, trouwt 2-11-1686 te Marienberg met
 47. Mingers, Maria, overl. 18-11-1724 te Scherpenseel, begr. te Marienberg.
 48. = 40
 49. = 41.
 52. = 34
 53. = 35.
 54. Cordewener, Leonard, overl. 20-6-1727 te Groenstraat, par. Eygelshoven, trouwt 13-2-1691 te Eygelshoven met
 55. Dortants, Joanna, ged. 8-10-1671 te Eygelshoven, overl. 12-1-1729 te Groenstraat, par. Marienberg.
 56. Dortants, Peter, ged. 14-8-1641 te Heerlen, overl. 23-5-1703 te Heerlen
 57. Moers, Anna, ged. 19-5-1641 te Heerlen, overl. 1-6-1683 te Heerlen.
 58. Falkenberg, Peter, overl. 16-3-1700 te Eygelshoven, trouwt 4-2-1686 te Eygelshoven met
 59. Milchers, Maria, overl. 17-9-1728 te Eygelshoven.
 60. Offermans, Michael, overl. 25-5-1699 te Eygelshoven
 61. Cordewener, Maria.
 62. Bock, Joannes
 63. Panhausen, Maria.

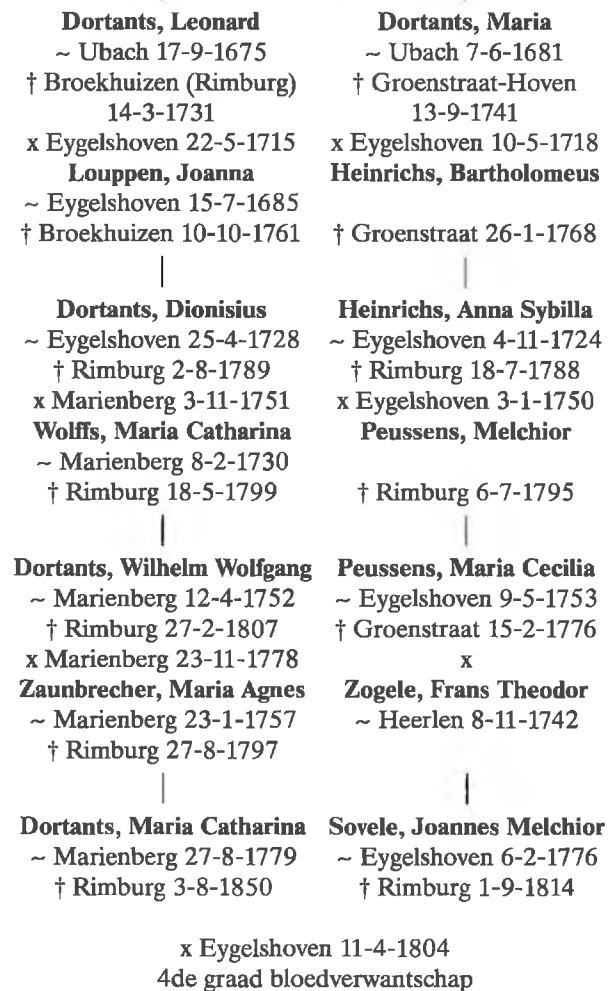
SCHEMA D

Dortants, Peter

x Ubach 9-11-1674

Simons (Croner), Clara

† Eygelshoven 31-5-1723

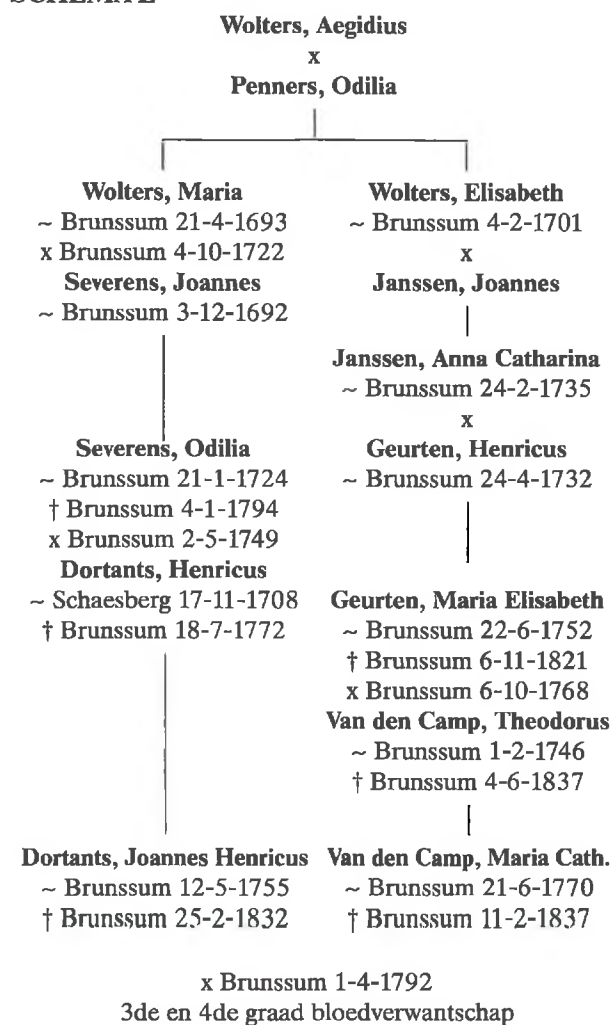
Kwartierstaat behorend bij Schema D.

2. Dortants, Maria Catharina, ged. 27-8-1779 te Marienberg, overl. 3-8-1850 te Rimburg, trouwt 11-4-1804 te Eygelshoven in de 4e graad met
3. Sovele, Joannes Melchior, ged. 6.2.1776 te Groenstraat, par. Eygelshoven, overl. 1-9-1814 te Rimburg.
4. Dortants, Wilhelm Wolfgang, ged. 12-4-1752 te Marienberg, overl. 27-2-1807 te Bruchhausen, par. Eygelshoven, trouwt 23-11-1778 te Marienberg met
5. Zaunbrecher, Maria Agnes, ged. 23-1-1757 te Marienberg, overl. 27-8-1797 te Bruchhausen, par. Eygelshoven.
6. Zogele, Franciscus Theodorus, ged. 8-11-1742 te Heerlen, trouwt met
7. Peusens, Maria Cecilia, ged. 9-5-1753 te Eygelshoven, overl. 15-2-1776 te Groenstraat, par. Eygelshoven.

8. Dortants, Dionisius, ged. 25-4-1728 te Eygelshoven, overl. 2-8-1789 te Rimbürg, trouwt 3-11-1751 te Marienberg met
9. Wolff, Maria Catharina, overl. 18-5-1799 te Rimbürg.
10. Zaunbrecher, Melchior, ged. 28-9-1721 te Marienberg, overl. 13-2-1807 te Scherpenseel, par. Waubach, trouwt 8-3-1750 te Marienberg met
11. Dautzenberg, Anna Maria, ged. 17-3-1728 te Marienberg, overl. 4-2-1806 te Scherpenseel, par. Marienberg.
12. Sovele, Joannes, ged. 20-6-1706 te Heerlen, overl. 8-1-1774 te Heerlen
13. Ubags, Barbara, overl. 28-9-1781 te Heerlen.
14. Peusens, Melchior, overl. 6-7-1795 te Rimbürg, trouwt 3-1-1750 te Eygelshoven met
15. Hendrichs, Anna Sybilla, ged. 4-11-1724 te Eygelshoven, overl. 18-7-1788 te Rimbürg.
16. Dortants, Leonard, ged. 17-9-1675 te Ubach, overl. 14-3-1731 te Bruchhausen, par. Eygelshoven, trouwt 22-5-1715 te Eygelshoven met
17. Louppen, Joanna, ged. 15-7-1685 te Eygelshoven, overl. 10-10-1761 te Bruchhausen, par. Eygelshoven.
18. Wolff, Wilhelm, ged. 18-2-1691 te Marienberg, overl. 21-12-1737 te Rimbürg, par. Marienberg, trouwt 8-8-1729 te Marienberg (2e huwelijk) met
19. Hanssen, Sybilla, ged. 18-8-1693 te Marienberg, overl. 11-2-1749 te Marienberg.
20. Zaunbrecher, Martin, ged. 15-9-1691 te Marienberg, trouwt 26-1-1717 te Marienberg met
21. Boymans, Anna.
22. Dautzenberg, Simon, ged. 26-10-1691 te Eygelshoven, uitschrijfhuwelijk 24-1-1723 te Eygelshoven met
23. Tick, Agnes, ged. 10-7-1696 te Marienberg.
24. Zogele, Oliverius
25. Nelis, Ida, ged. 29-3-1680 te Heerlen, overl. 30-9-1715 te Heerlen.
28. Peussens, Joannes, ged. 10-6-1690 te Schinnen, overl. 12-2-1722 te Schinnen, huwt 21-1-1722 te Schinnen met
29. Schutgens, Caecilia, ged. 28-9-1698 te Schinnen, overl. 1-3-1755 te Schinnen.
30. Heinrichs, Batholomeus, overl. 26-1-1768 te Eygelshoven
31. Dortants, Maria, ged. 7-6-1681 te Ubach, overl. 13-9-1741 te Groenstraat, par. Eygelshoven.
32. Dortants, Peter, trouwt 9-11-1674 te Ubach met
33. Kroner, Clara, overl. 31-5-1723 te Eygelshoven.
34. Louppen, Godfried
35. Pelser, Catharina.
36. Wolff, Joannes
37. Arets, (Gertrud) Margaretha.
40. Zaunbrecher, Paulus, overl. 5-7-1705 te Grotenrath, trouwt 9-10-1678 te Marienberg met
41. Mertens, Sybilla.
44. Dautzenberg, Wilhelm, ged. 4-12-1661 te

- Eygelshoven, overl. 22-10-1730 te Waubach, trouwt 12-2-1691 te Eygelshoven met
45. Stapelmans, Gertrud, overl. 19-9-1720 te Waubach, par. Eygelshoven.
 46. Tick, Joannes, trouwt 2-11-1686 te Marienberg met
 47. Mingers, Maria.
 50. Nelis, Joannes
 51. Eymael, Maria.
 56. Peussens, Melchior, ged. 25-3-1658 te Schinnen, overl. 4-11-1730 te Schinnen, huwt 19-11-1679 te Schinnen met
 57. Schisen, Elisabeth, ged. 2-4-1664 te Schinnen, overl. 1-2-1732 te Schinnen.
 62. = 32
 63. = 33.

SCHEMA E

Kwartierstaat behorend bij Schema E.

2. Dortants, Johan Henricus, ged. 12-5-1755 te Brunssum, overl. 25-2-1832 te Brunssum, kerkelijk huwelijk 1-4-1792 te Brunssum, 3e en 4e graad bloedverwantschap met
3. Van den Camp, Maria Catharina, ged. 21-6-1770 te Brunssum, overl. 11-2-1837 te Brunssum.

4. Dortants, Henricus, ged. 17-11-1708, overl. 18-7-1772 te Brunssum, trouwt 2-5-1749 te Brunssum met
5. Severens, Odilia, ged. 21-1-1724 te Brunssum, overl. 4-1-1794 te Brunssum.
6. Van den Camp, Theodorus, ged. 1-2-1746 te Brunssum, overl. 4-6-1837 te Brunssum, trouwt 6-10-1768 te Brunssum met
7. Geurten, Maria Elisabeth, ged. 22-6-1752 te Brunssum, overl. 6-11-1821 te Brunssum.
8. Dortants, Franciscus Theodorus, ged. 19-3-1674 te Eygelshoven, overl. 24-3-1747 te Schaesberg, trouwt 4-11-1703 te Schaesberg met
9. Spierts, Mechtildis, overl. 1-4-1747 te Schaesberg.
10. Severens, Johannes, ged. 3-12-1693 te Brunssum, trouwt 4-10-1722 te Brunssum met
11. Wolters, Maria, ged. 21-4-1693 te Brunssum.
12. Van den Camp, Adam, ged. 1714 te Merkelbeek, trouwt 28-2-1745 te Brunssum met
13. Lindemans, Maria, ged. 8-4-1703 te Brunssum.
14. Geurten, Henricus, ged. 24-4-1732 te Brunssum
15. Janssen, Anna Catharina, ged. 24-2-1735 te Brunssum.
16. Dortants, Henricus, overl. 3-8-1689 te Eygelshoven, trouwt 18-2-1656 te Maastricht met
17. Rootcrans, Elisabeth, overl. 12-5-1700 te Eygelshoven.
18. Spierts, Leonard, overl. 4-9-1714 te Schaesberg, trouwt met
19. Pijls, Ida, overl. 27-11-1709 te Schaesberg.
20. Severens, Gerardus
21. Goertens, Maria.
22. Wolters, Aegidius
23. Penners, Odilia.
26. Lindemans, Theodorus
27. Clooten, Cornelia.
28. Geurten, Dionisius
29. Peters, Ida.
30. Janssen, Johannes
31. Wolters, Elisabeth, ged. 4-2-1701 te Brunssum.
32. Dortants, Dirk, ged. 2-6-1611 te Heerlen, overl. 4-10-1680 te Heerlen, trouwt met
33. Sleipen, Anna, ged. te Berg en Terblijt, overl. 12-8-1679 te Heerlen.
62. = 22
63. = 23.

Tekst behorende bij afbeelding pagina 82.

Johannes Henricus Dorthan en Maria Catharina van den Camp, onderdanen van de aan mij toevertrouwde parochiekerk van Brunssum willen in het huwelijk treden waaraan in de weg staat de vierde graad bloedverwantschap vermengd met derde zoals uit het bijgevoegde schema blijkt. Zij smeken derhalve ten aanzien van bedoeld beletsel en ten aanzien van de drie in de kerk gebruikelijke afkondigingen goedgunstig gedispenseerd te worden ter zake aanvoerend de beperktheid ter plaatse, namelijk dat de bruid weliswaar van een eerbare familie - tenzij zij deze bloedverwant huwt, die vier jaar het ouderlijk huis van de bruid regelmatig heeft bezocht - gedwongen is ongetrouwd te blijven of iemand te huwen, die van lagere komaf is. Ik voeg daaraan toe het gevaar, dat zij zich niet kunnen beheersen want hij is een jonge man en ze spreken elkaar voortdurend, wat door de ouders van de bruid bevorderd in plaatst van verhinderd wordt. Dat dit alles zo gesteld is en er geen beletsel te hunnen nadele is, voorzover ik door een zorgvuldig onderzoek tevoren heb kunnen vernemen, alsmede dat zij echt arm zijn met handenarbeid en ijver zich in het leven houden, getuig ik hierbij en ben ik van mening dat hen deze gunst verleend moet worden, alles in aanmerking genomen en dat onderschrijf ik ter bevestiging eigenhandig.

Theodorus Andreas Driessens, pastoor, 19 april 1792

SCHEMA

	<i>Aegydius Wolters</i>	
	<i>genuit</i>	
	<i>et</i>	
<i>1 Mariam</i>		<i>1 Elisabetham</i>
<i>Maria genuit</i>		<i>Elisabeth genuit</i>
<i>2 Odiliam</i>		<i>2 Annam Catharinam</i>
<i>Odilia genuit</i>		<i>Anna Catharina genuit</i>
<i>3 Joannem Henricum</i>		<i>3 Elisabetham</i>
<i>sponsum</i>		<i>Elisabetha genuit</i>
		<i>4 Mariam Catharinam, sponsem</i>

Dat vorengenoemd schema overeenkomstig de waarheid is staat voor mij vast en door onderzoek van het doopboek en door geloofwaardige getuigen en ook anderszins door eedergenoemde nauwgezette naspeuringen en ter bevestiging hebben de verzoekers zelf en de getuigen tegelijkertijd met mij ondertekend Joannes Henricus Dortant, x dit is het teken van de bruid, die niet kan schrijven, Theodorus Henricus van den Camp, Joannes Casper Heerinx.

Op den 19 april 1792 T.A. Driessens, pastoor te Brunssum.

Dijp. 20. ap. 1792 Illustriſſime et Excellentiſſime
1790-2-0 Domine

Joannes Honoricus Dortman et Maria Catharina
van de Camp Eclesiasticus parochialis de Brunſen
mihi commissa subditi desiderant inires matri-
-moniam cui obstat quibus consanguinitatis
gradus collateralis mihius tertio, preat et an-
-tero Schemate pater, supplicand proinde in
-eodem impedimento et in scribis consuebis Eule-
-sick denunciacionibus gratoſe dispensari
in causam allegandis angustiam loci scilicet
quod sponsa uxore honeste familie nisi huius
consanguineo nubat qui per quatuor annos
domum parentum sponsa frequentavit deberet
manere inrupta vel nubere dabi qui condicione
inferior est. addo periculum incontinentie nam
-tibus sponsa loco quod impediretur, foretur
quod omnia ita sese habere, nullumque aliud
ipsis obesse impedimentum, quantum diligente
previo examine rescise probuit, utque illos vere
pauperes esse, de labore manuum, et industria
tantum vivendantes hisce attestor, Raneque
ipsis gratiam concedendam consideratis omnibus
censeo et in fidem manu propria subscriptor

Theodorus Andreas Dierckx Pastor Dies 19
aprilis 1792

Schema
Aqj d'us Wolters
gortuit

- 1 Mariam
- 2 Mariam genit
- 3 Odiliam
- 4 Odilia genit
- 5 Joannem hunc solum sponsam

et
4

- 1 Elizabetham
- 2 Elizabeth genit
- 3 Annam Catharinam
- 4 Anna Catharina gen
- 5 Huit Elizabetham
- 6 Elizabetha genit mat
- 7 Catharinam genit

A. M. A. MAASSEN

LIJST VAN IN HET BURGERLIJK HOSPITAAL TE MAASTRICHT OVERLEDEN MILITAIRES IN DE JAREN IX (1800) - 1814

Maastricht 'een der belangrijkste vestingen in Europa ... wegens zijn ligging aan de Maas...' zoals de Franse brigade-generaal van de Genie La Gastine de stad omschreef op de inventarisatielijst van veroverde 'places de guerres et postes militaires' dd. 21 Floréal IV (10-5-1796) en daarom voor Frankrijk van het grootste belang om in goede staat van verdediging te houden,¹ herbergde reeds vroeg binnen haar muren een militair hospitaal voor de opvang van zieke en gewonde militairen. Onlangs werd aan de organisatie daarvan en de medische verzorging van de opgenomen patiënten aandacht besteed.² De komst van de Fransen veranderde in dit opzicht weinig en bij de reorganisatie van de militair geneeskundige dienst, om het maar met eigentijdse termen te zeggen, waarbij het aantal militaire hospitalen tot dertig werd teruggebracht, wordt Maastricht als vestigingsplaats van een dergelijk hospitaal gehandhaafd.³

In het desbetreffende besluit van 4 Germinal VIII (25-3-1800) blijft het principe dat de verpleging van militairen geschiedt in burgerlijke hospitalen. Echte militaire hospitalen zullen vanaf 1 Floréal VIII (21-4-1800) - ingansdatum van genoemd besluit - alleen nog maar gevestigd worden in vestingsteden en garnizoensplaatsen waar burgerlijke hospitalen onvoldoende geoutilleerd zijn voor de behandeling van militairen. Met de burgerlijke hospitalen in vestingsteden die daarvoor wel geschikt zijn, wordt van overheidswege een financiële regeling getroffen over de dagvergoeding van opgenomen militairen. De onderhandelingen over deze vergoeding met de administrateurs van de betrokken hospitalen worden toevertrouwd aan de bij genoemd besluit ingestelde centrale directie militaire hospitalen, die rechtstreeks onder bevel van de Minister van Oorlog staat. Voorts betaalt het Ministerie van Oorlog iedere maand een twaalfde gedeelte uit van het voor de hospitalen op de begroting uitgetrokken bedrag ter dekking van de algemene kosten aan de centrale directie die het op haar beurt ter beschikking stelt van de onderscheiden hospitalen.⁴

Opgemerkt wordt verder dat de hospitalen, naast de door de overheid betaalde dagvergoeding per patiënt en de bijdrage in de algemene kosten, ook inkomsten verkrijgen van de verpleegde militairen zelf en wel door inhouding van tweederde gedeelte van hun soldij over de periode van behandeling. Voor deze inhouding dient het hospitaal zelf te zorgen. De geïnde bedragen worden verantwoord op inhoudingsstaten, waarvan een kopie maandelijks gezonden moet worden aan de centrale directie.

De algemene leiding van de hospitalen wordt in handen gelegd van een uit drie leden bestaande raad

van bestuur, die benoemd wordt door de minister van Oorlog. De dagelijkse leiding berust bij een door dezelfde minister, op voordracht van de centrale directie militaire hospitalen, benoemde econoom. Deze is tevens hoofd van het door de centrale directie aangestelde personeel. Hij is ook verantwoordelijk voor de inning van de door de verpleegde militairen verschuldigde bijdrage in de kosten van het verblijf in het hospitaal. Uiteraard is de econoom voor zijn beleid verantwoording verschuldigd aan de raad van bestuur.

De aankoop van beddegoed, huishoudelijke artikelen, linnengoed en meubilair, drank- en etenswaren, hout en verlichting is voorbehouden aan de raad van bestuur. De levering daarvan wordt gegund aan de laagste inschrijver. Medicamenten zijn uitdrukkelijk van aanbesteding uitgesloten. Het spreekt vanzelf dat de onderscheiden raden van bestuur hun werk verrichten overeenkomstig de richtlijnen van de centrale directie en in nauw overleg met de geneeskundige staven van de legerkorpsen binnen wier ressort de hospitalen zich bevinden.

Bij mijn archiefonderzoek in het kader van mijn studie over de Franse militaire dienstplicht⁵, werd in het Franse archief berustend bij de Gemeentelijke Archiefdienst van Maastricht, onder de stukken behorende tot de openbare liefdadigheidsinstellingen in de Franse tijd, inventarisnummer 520, aangetroffen een 180 genummerde en gewaarmerkte bladzijden tellend register, gedagtekend 10 Ventôse X (2-3-1802, dat destijds door de commissaire des guerres - een soort inspecteur voor militaire zaken - was uitgereikt aan de econoom van het burgerhospitaal te Maastricht. In dit register moesten conform artikel 483 van het reglement van 24 Thermidor VIII (12-8-1800) - uitvloeisel van het onder 1 beschreven besluit - de overlijdens van de in dat hospitaal behandelde militairen worden ingeschreven. Op dat register werd op 4-4-1814, een maand voor de capitulatie van de stad en het vertrek der Franse troepen, een vervolgregister aangelegd bestaande uit 30 bladzijden waarvan er 19 beschreven zijn. Uit voormelde registers, die voor het merendeel namen bevatten van militairen uit het Franse moederland, zijn de namen gelicht van soldaten uit Nederlands en Belgisch Limburg, welke gebieden sedert 1-10-1795 deel uit maakten van de Franse Republiek, en die van hun strijdmakkers uit de voormalige Bataafse Republiek, waarvan het territorium eerst per 1-1-1811 bij het Franse Keizerrijk werd ingelijfd, voor het gemak aangeduid als Hollandse soldaten. Zij zijn verzameld op bijgaande

lijsten, resp. genummerd I, II en III. Voor zover nodig zij er op gewezen dat ook na 5 mei 1814, de dag waarop Maastricht officieel weer onder Hollands gezag kwam, soldaten van het Franse leger in het hospitaal overleden. Zij zijn te vinden in de overlijdensregisters van de gemeente Maastricht. Dezen zijn echter niet in mijn onderzoek betrokken.

In verband met lijst III volgt hier in vogelvlucht de geschiedenis van het restant van de Republiek der zeven Verenigde Nederlanden nadat zij in 1795 een vredesverdrag had moeten sluiten met Frankrijk. Als verliezende partij had zij Staats-Vlaanderen en de vestingen Maastricht en Venlo met omliggend gebied moeten afstaan. Het resterende gebied, bekend onder de naam Bataafse Republiek, waar inmiddels naar voorbeeld van de Franse revolutie de representanten van het Ancien Régime - stadhouder en regenten - waren vervangen door voorstanders van de revolutionaire ideeën, mocht zich voorlopig in een zekere mate van zelfstandigheid blijven verheugen. In 1806 werd de Bataafse Republiek omgezet in het Koninkrijk Holland. Napoleon benoemde zijn broer Lodewijk Napoleon tot koning. Deze voldeed echter niet aan de verwachtingen van Napoleon omdat hij zich te zelfstandig opstelde. Dit was aanleiding om het koninkrijk in 1810 geheel bij Frankrijk in te lijven.⁶

Amsterdam werd tot derde stad van het Keizerrijk uitgeroepen. Er kwam een voorlopig bestuur onder leiding van de hertog van Plaisance 'architrésorier de l'Empire' tot 1 januari 1811, op welke datum het Franse bestuur zijn intrede zal doen. Alle officieren van land- en zeemacht alsmede alle burgerlijke functionarissen blijven in functie. De Koninklijke Garde van Lodewijk Napoleon zal worden samengevoegd met die van de Keizer. De inlijving wordt nader uitgewerkt bij Keizerlijk besluit van 18 oktober 1810.⁷ Het is ondoenlijk om dit uit 220 artikelen bestaande besluit binnen het kader van deze verhandeling te bespreken. Daarom enkele punten:

- aan het hoofd van de ingelijfde Hollandse gebieden staat een gouverneur-generaal; deze bestuursvorm is ook gekozen voor de transalpijnse departementen in het jaar 1808. De gouverneur-generaal zetelt in Amsterdam.
- het Nederlands wordt op gelijke voet als het Frans gebruikt als voertaal bij de rechtbanken, in stukken van het bestuur, in akten van notarissen en in particuliere bescheiden.
- het grondgebied van Holland wordt ingedeeld in zeven departementen te weten:
 - Zuyderzée (Zuiderzee) hoofdplaats Amsterdam, bestaande uit vier arrondissementen: Amsterdam, Hoorn, Utrecht en Amersfoort;
 - Bouches de la Meuse (Monden van de Maas) hoofdplaats Den Haag, bestaande uit vier arrondissementen: Den Haag, Rotterdam, Dordrecht en (het eiland) Flakkee;
 - Bouches de l'Issel (Monden van de IJssel) hoofd-

plaats Zwolle, bestaande uit drie arrondissementen: Almelo, Deventer en Zwolle;

Issel-Supérieur (Over-IJssel) hoofdplaats Arnhem, bestaande uit drie arrondissementen: Arnhem, Zutphen en Tiel;

la Frise (Friesland) hoofdplaats Leeuwarden, bestaande uit drie arrondissementen: Heerenveen, Sneek en Leeuwarden;

Ems-Occidental (West(er) - Eems) hoofdplaats Groningen, bestaande uit vier arrondissementen: Groningen, Appingedam, Winschoten en Assen;

Ems-Oriental (Oost(er) - Eems) thans Duits gebied, hoofdplaats Aurich, bestaande uit drie arrondissementen: Aurich, Emden en Jever.

Toen later⁸ nog meer Duits gebied door Frankrijk werd geannexeerd, werden gedeelten daarvan toegevoegd aan de beide genoemde IJssel-departementen en aan het departement Westelijke Eems.⁹

- Wat de militaire organisatie betreft: Holland werd opgedeeld in twee militaire districten, te weten het 17e met als hoofdplaats Amsterdam, omvattende de departementen Zuiderzee, Monden van de Maas en Over-IJssel, en het 31e met als hoofdplaats Groningen. Daartoe behoorden de departementen Monden van de IJssel, Friesland, alsmede de beide Eems-departementen. In elk geval van beide districten is een directie van de artillerie en van de genie gevestigd. Voorts wordt in elk departement een compagnie gendarmerie gelegerd. De drie compagnieën van het 17e militaire district maken deel uit van het 32e legioen gendarmerie, de vier van het 31e district van het 33e legioen. Ook wordt in ieder departement een compagnie de réserve opgericht conform het decreet van 14 mei 1805.¹⁰

- de militaire dienstplicht wordt in Holland ingevoerd geheel overeenkomstig de wetten en reglementen die daarvoor in Frankrijk gelden. De dienstplichtigen van elke jaarklasse zijn voor de helft bestemd voor de landmacht en voor de andere helft voor de marine.

Tot zover het besluit van 18 oktober 1810. Op 9 februari 1811 verschijnt nog een decreet waarin bepaald wordt dat de uniformen van de Hollandse regimenten volkomen gelijk zullen zijn aan die van het Franse leger.¹¹

Volledigheidshalve wordt tenslotte nog gewezen op de besluiten van 8-11-1810¹² en 6-1-1811¹³ waarin bepaald wordt dat de Franse wetgeving in werking zal treden resp. op 1-1-1811 voor de departementen Monden van de Rijn, Monden van de Schelde en het arrondissement Breda en op 1-3-1811 voor de zeven Hollandse departementen.

Ten aanzien van de doodsoorzaak van de op de lijsten voorkomende militairen kan worden opgemerkt dat koorts en longaandoeningen daarbij zeer hoog scoren. Alle mogelijke soorten koortsen worden genoemd, voor de vertaling waarvan gebruik is gemaakt van Elseviers Medical Dictionary in five

languages (1975) - althans voor zover de in het register van het hospitaal voorkomende Franse term in het woordenboek te vinden was - uit de bibliotheek van de RUL. Op deze scala van koortsen wijst ook Notermans als hij in de paragraaf over 'de patiënten en hun ziekten' de bevindingen van de Engelse legerarts Sir John Pringle aanhaalt, welke deze heeft neergelegd in zijn in 1752 verschenen boek 'Observations on the Diseases of the Army'.¹⁴

Als oorzaken voor die koortsen geeft Pringle onder meer aan; grote temperatuurschommelingen, onvoldoende aangepaste kledij, gebrek aan lichaamshygiëne, overmatig alcoholgebruik, overvolle onderkoms. De medische wetenschap was 50 tot 60 jaar later nog niet zoveel verder ontwikkeld dat zij de onderliggende ziekten kon onderkennen, laat staan genezen. Er werd als iemand niet in orde was, koorts geconstateerd en dat was in de meeste gevallen ook overeenkomstig de waarheid omdat nu eenmaal veel ziekten gepaard gaan met koorts. Medische hulp mocht de soldaten, die op de lijsten staan niet meer baten. Vrij spoedig na hun opname in het hospitaal kwamen zij te overlijden.

Opvallend is ook, dat in het najaar van 1813 en begin 1814 toen als gevolg van de terugtocht van de Fransen een einde kwam aan de rustige garnizoenstijd van voorheen en het hospitaal overstroomd werd met zieke, maar zeker ook gewonde soldaten, in het register wordt vermeld dat zij koorts hadden. Slechts eenmaal komt de aantekening 'gewond' voor. Dit illustreert duidelijk dat de term 'koorts' een soort overall is. Uit andere bronnen is bekend dat de soldaten die in Maastricht werden opgenomen in lange dagtochten te voet of op karren meegevoerd, blootgesteld aan weer en wind, uit Wesel kwamen via de route Venlo - Roermond - Maastricht, een afstand van zo'n 110 km.¹⁵ Daar deden zij vier dagen over. Velen werden daardoor meer dood dan levend in het hospitaal afgeleverd. Van een goede administratie was geen sprake meer; velen worden dan ook genoteerd als 'inconnu' (onbekend). Zij die daartoe nog in staat waren, gingen na een of meer dagen weer op stap nu naar de volgende etappe-plaats Tongeren.¹⁶ Eind januari 1814 kwam hieraan ook een einde omdat Maastricht toen volledig door de troepen van de Verbondenen was omsingeld en ontsnappen niet meer mogelijk was.¹⁷

NOTEN.

- (1) Rijksarchief Limburg, Frans Archief inv. no. 405. In dit dossier met stukken over militaire zaken in het algemeen noemt de generaal in zijn aangehaalde brief Maastricht en Venlo vestingsteden van de eerste klasse (indeling naar importantie). Stevensweert is een poste militaire der eerste klasse, terwijl Roermond "slechts" een militaire post van de tweede klasse is.
- (2) Jos Notermans, Het militaire hospitaal te Maastricht in het midden van de achttiende eeuw, KU Nijmegen 1985, Scripta Tironum no. 1.
- (3) Arrêté qui ordonne l'établissement près le ministre de la guerre, d'un directoire central des hôpitaux militaires. (no. 109). Du 4 Germinal an VIII de la République une et indivisible. (Bulletin des Lois no. 16).
- (4) Loi sur le rétablissement des Masses. (no. 3265). Du 26 Fructidor VII (12-9-1799), gepubliceerd in Bulletin des Lois no. 309, houdende de begroting voor kleding, schoeisel, uitrusting, voeding en huisvesting van het leger voor het jaar VIII, dat begint op 23-9-1799, vermeldt onder het hoofd Hôpitaux, artikel XXI, dat voor iedere onder-officier en soldaat voor noodzakelijke hulp voor het herstel van hun gezondheid en alle kosten vandien een bedrag van 24 francs is uitgetrokken.
Het totaal van dit begrotingshoofdstuk eindigt op 12.983.592,- francs. De kosten van de persoonlijke verzorging van het personeel van het leger zijn volgens de aangehaalde wet voor het jaar VIII geraamd op - in totaliteit - 109.903.304 francs en 84 centimes. In deze kosten zijn niet begrepen de kosten van soldij en van pensioenen en van het legermateriaal, waarvoor aparte begrotingswetten bestaan.
- (5) A.M.A. Maassen, Conscription militaire 1798 - 1814, Geulle 1985.
- (6) Décret Impérial portant réunion de la Hollande à l'Empire, etc. (no. 5724) Au palais de Rambouillet, le 9 Juillet 1810. (Bulletin des Lois no. 299).
- (7) Décret Impérial contenant Règlement général pour l'Organisation des départements de la Hollande. (no. 6043) Au palais de Fontainebleau, le 18 Octobre 1810. (Bulletin des Lois no. 322).
- (8) Sénatus-Consulte organique portant que la Hollande, les villes anséatiques, le Lauembourg etc. font partie intégrante de l'Empire français. (no. 6163) Du 13 Décembre 1810.
- (9) Décret Impérial relatif à l'Organisation de la partie des Pays nouvellement réunis comprise entre la Lippe, l'Ems et les frontières actuelles des départements de la Hollande. (no. 6304) Au palais des Tuileries, le 26 Decembre 1810. (Bulletin des Lois no. 338).
- (10) Maassen, Conscription, 180.
- (11) Décret Impérial relatif à l'Uniforme des Régimens hollandais incorporés dans l'Armée française. (no. 6519) Au palais des Tuileries, le 9 Février 1811. (Bulletin des Lois no. 351).
- (12) Décret Impérial sur la mise en activité des Lois françaises dans les Départements des Bouches du Rhin et des Bouches de l'Escaut et dans l'arrondissement de Breda. (no. 6108) Au palais de Fontainebleau, le 8 Novembre 1810. (Bulletin des Lois no. 327 bis). In no. 327 van B.d.L. wordt in een voetnoot bij de aankondiging van laatstgenoemd decreet medegedeeld, dat dit vanwege zijn omvang slechts volledig afgedrukt zal worden in een apart nummer van de B.d.L. namelijk 327bis en dat het alleen in de desbetreffende departementen zal worden uitgereikt. Tot goed begrip diene verder, dat het gebied ten zuiden van de rivier de Waal, dus het gebied waarover het in dit decreet gaat, reeds bij verdrag van 16 maart 1810 aan het Koninkrijk Holland was onttrokken en bij Frankrijk ingelijfd. Toen nadien de inlijving van het hele Koninkrijk een feit was, werden de departementen Scheldeen Rijnmonden aanvankelijk ingedeeld bij "Holland" zodat dit uit negen departementen bestond. In oktober werden zij er weer uitgelicht, zodat het aantal Hollandse departementen tot zeven werd gereduceerd. Voor de negen departementen zij verwezen naar het decreet no. 5949 van 13 september 1810. (Bulletin des Lois 313).
- (13) Décret Impérial sur la mise en activité des Lois françaises dans les Départements de la Hollande. (no. 6444) Au palais des Tuileries le 6 Janvier 1811. (Bulletin des Lois no. 342).
- (14) Notermans, Militair Hospitaal, 41-43.
- (15) Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht, Frans Archief, openbare liefdadigheidsinstellingen, inventaris no. 157.
- (16) Idem als voren, inventaris no. 64.
- (17) Maassen, Conscription, 72.

LIJST I: MILITAIREN UIT NEDERLANDS LIMBURG

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
8. Hasen, Thomas	22	Oud-Valkenburg	dragonder 20e Regt. Cie de depôt	22 Brum XIV (13-11-1805)	29-1-1806	longtering	folio 390: in garnizoen alhier
9. Lenis, Joseph	26	Heerlen	dragonder 20e Regt.	23-5-1806	23-5-1806	dood in hospitaal gebracht. Verdronken tegen 2.30 u. 's morgens	folio 447: Henri Joseph Linssen, 21 jaar, in garnizoen alhier, zoon van Cornelis en Gertrudis Heynen, landb. won. alhier.
15. Loupy, Pierre	21	Maastricht	fuselier 38e Regt. Inf. 3e Bat. 8e Cie.	13-10-1806	18-5-1807	longtering	folio 368: zoon van Joannes en Maria Habets.
15. Rutten, Pierre	20	Maastricht	huzaar 2e Regt. 8e Cie.	11-5-1807	3-6-1807	longontsteking	folio 375:
17. Korsten, Guillaume	20	Nederweert	fuselier 54e Regt. Inf. 3e Bat. 6e Cie.	13-7-1807	10-9-1807	longtering	folio 419: in garnizoen alhier, 21 jaar.
17. Lousberg, Jean Joseph	22	Vaals	jager te paard 10e Regt. 4e Esc. 4e Cie.	24-9-1807	29-10-1807	(tering) koorts met grote temperatuur- schommelingen	folio 447: in garnizoen alhier.
18. Vandeursel, Henri	25	Nederweert	fuselier 47e Regt. Inf.	19-11-1807	29-11-1807	koorts gepaard met coördinatie-stoornis van de spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggemerg.	folio 460: Van Deurs.
18. Boheur(s), François	23	Sint Geertruid	soldaat 5e Cie. pioniers	21-2-1808	25-2-1808	fièvre nerveuse zenuwontsteking?	folio 325: zoon van Gilles en Sophia Tehu.
19. Cobben, Henri Pierre	23	Hulsberg	dragonder 20e Regt.	28-12-1807	1-3-1808	longtering	folio 328: akte van 1-3-1808 zegt dat overlijden 'gisteren' plaatsvond.
21. Haselers, Lambert	23	Maastricht	dienstplichtige van het jaar XIV	11-11-1808	30-11-1808	longtering	folio 436: wonende Place Liberté (Vrijthof) alhier.
32. Dejongh, Theodore	21	Roermond	dienstweigeraar	5-1-1809	11-1-1809	longtering	folio 5:
24. Daemers, Gaspar	22	Kerkrade	dienstweigeraar	15-4-1809	18-4-1809	koorts(lijder)	folio 56:

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
26. Smets Jean Leonard	19	Oirsbeek	dienstplichtige van het jaar 1810	23-5-1809	2-7-1809	koorts	folio: Smits dienstweigeraar, wonende Place Liberté alhier
32. Gilissen, Michel	29	Amby	fuselier 22e Regt. Inf. 2e Cie.	7-6-1810	19-6-1810	hoest met opgeven van slijm	folio 77: in garnizoen alhier
33. Fass, Jean	20	Nederweert	dienstweigeraar	31-7-1810	15-8-1810	lusteloos makende koorts zonder aanwijsbare oorzaak	folio 94: wonende Place Liberté alhier
35. Gelissen, Laurent	29	Weert	dragonder 2e Regt.	4-7-1811	5-7-1811	beroerte	folio 71;
36. Diereck, Corneille	27	Maastricht	fuselier 72e Regt. Inf. 5e Bat. 2e Cie.	4-9-1811	10-9-1811	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarrhee beroerte	folio 98;
37. Kramer, Michel Valentin	56	Maastricht	onderluitenant 33e Regt. lichte Inf.	30-10-1811	31-10-1811		folio 118; op doortocht in deze stad
38. Notermans, Jean Corneille	23	Brunssum	fuselier 54e Regt. Inf. 5e Bat. 4e Cie.	21-11-1811	30-12-1811	oedeem (waterzucht)	folio 143; in garnizoen in deze vesting
45. Niesten, Jean Pierre	21	Maastricht	korporaal 37e Regt. Inf. 6e Bat. 2e Cie.	15-6-1812	17-6-1812	koorts door ontsteking	folio 87; op doortocht
45. Henrichs, Gerard	23	Horst, dep. Roer	fuselier 1e Ban. 77e Cohort 4e Cie. Nationale Garde	16-6-1812	4-7-1812	lusteloos makende koorts	folio 94; in garnizoen in deze vesting
46. Hansen, Theodore Jean Pierre	28	Brunssum	dragonder 20e Regt. 8e Cie.	7-8-1812	3-10-1812	beroerte	folio 135; in garnizoen in deze vesting
53. Tichon, Ferdinand	19	Maastricht	tamboer 22e Regt. Inf.	12-4-1813	23-4-1813	amandel-ontsteking	folio 69; in garnizoen alhier
55. Janssen, Guillaume	24	Weert	dienstplichtige	24-5-1813	29-5-1813	koorts met coördinatioestoornis van spieren	folio 93; tijdelijk in deze stad
59. Janssen, Jean André	18	Weert	soldaat van de Artillerie-trein 11e Bat. bis 5e Cie.	30-6-1813	12-7-1813	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarrhee	folio 120: in garnizoen alhier
61. Vanniel, Leonard	20	Roermond	fuselier 146e Regt. Inf. 5e Bat. 2e Cie.	27-8-1813	3-9-1813	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarrhee	folio 152; in garnizoen alhier

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
62. Mols, Pierre Joseph	22	Schinveld	voltigreur 4e Regt. keizerlijke garde	22-9-1813	26-9-1813	lusteloos makende koorts	folio 1; Suppl. I; tijdelijk in deze vesting
81. Corten, Antoine	21	Weert	fuselier 74e Regt. Inf.	6-12-1813	16-12-1813	lusteloos makende koorts	folio 35, Suppl. III; in deze stad door evacuatie
91. Schillings, Pierre Joseph	23	Kerkrade	—	29-12-1813	6-1-1814	lusteloos makende koorts	folio 25; Schellings, 22 jaar, in het depot van dienstweigeraars in deze stad
98. Heijnen, Jean François	38	Mheer	dienstweigeraar	8-1-1814	17-1-1814	aftakeling, uitputting	folio; 58: 28 jaar, in het depot van dienstweigeraars in deze stad. (I.v.m. verschil doopreg. Mheer nagekeken: J.F. Heinen, geb. 13-11-1777, zoon van Joannes en Maria Gertrudis Eymaal. Burg. stand is dus fout).
Vervolgregister 3. Lemin(ens), Jean Pierre („dit Lemmens” in de marge de uitgang „ens” is later toegevoegd).	22	Simpelveld	voltigreur 22e Regt. Inf. 3e Cie.	28-3-1814	9-4-1914	verwonding	folio 9, Suppl. IV; ook de oorspronkelijk opgegeven naam Lemin. (I.v.m. naam doopregister Simpelveld nagekeken: J.P. Lemmens, geb. 28-12-1791, zoon van Joannes Petrus en Anna Gertrudis Gilissen).

LIJST II: MILITAIREN UIT BELGISCH LIMBURG

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
2. Bleus, Walther	41	Looz (Loon)	gearresteerde dienstplichtige	28 Prair XI (17-6-1803)	10 Therm XI (29-7-1803)	longziekte	folio 136; overleden 11 Therm., wonende Place Liberté alhier
5. Haenen, Guillaume	47	Fourron (Voeren)	deserteur	15 Frim XIII (6-12-1804)	6 Niv. XIII (27-12-1804)	koorts door ontsteking	folio 323; Fourron, dep. L'Ourthe, won. Mtr. Place Liberté, e/v Catharina Albrichs
7. Schruers, Henri Louis	24	Rekheim (Rekem)	dragonder 13e Regt.	18 Frim XII (10-12-1803)	13 Frim XIV (4-12-1805)	longtering	folio 365; Schreurs, 26 jaar, won. Place d'Armes, zoon van Henri Schreurs, akkerman
7. Knaapen, Guillaume	19	Houppertingen, canton Loon	deserteur 1e Bat. colonial	23 Brum XIV (14-11-1805)	23 Frim XIV (14-12-1805)	galblaasonsteking	folio 369; overleden 24 Frim, won. Place Liberté alhier
8. Jacobs, Jean Mathieu	22	Bree	dienstweigeraar	12-2-1806	15-2-1806	longtering	folio 398; wonende Place Liberté alhier
17. Krebeck, Paul	20	Geneyck	fuselier 8e Regt. Inf. 3e Bat. 8e Cie.	7-9-1807	7-9-1807	dood binnengebracht	folio 416; geb. te Genk, overleden op de weg van Maaseik naar Maastricht
19. Broeders, Jean	28	Riksingen, canton Tongeren	dragonder 14e Regt.	13-4-1808	22-4-1808	derde-daagse koorts (een stop per 2 etmalen)	folio 347; in garnizoen alhier
19. Put, Pierre Jean	20	Lummen	dragonder 20e Regt. 8e Cie.	23-2-1808	7-5-1808	derde-daagse koorts	folio 351; in garnizoen alhier
27. Roufflar, Jean Lambert	21	Tongeren	dragonder 20e Regt. 4e Cie.	4-9-1809	19-10-1809	oedeem (waterzucht)	folio 139; Roufflaer, in garnizoen alhier
31. Van Sichen, Jean	20	Mopertingen	pionnier 8e Cie.	26-1-1810	2-2-1810	koorts met coördinatioestoornis van spieren	folio 16;
32. Meezen, Jean	20	Membruggen	dragonder 2e Regt. 8e Cie.	12-4-1810	11-6-1810	aftakeling, uitputting	folio 73; in garnizoen alhier

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
33. Vandormael, Corneille	21	Zutendael	fuselier 22e Regt. 5e Bat. 2e Cie.	17-7-1810	31-7-1810	koorts door ontsteking	folio 89; in garnizoen alhier
33. Reuvic, Pierre	21	Genk	fuselier 22e Regt. Inf. 5e Bat. 1e Cie	27-7-1810	17-9-1810	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarrhee	folio 105; in garnizoen alhier
35. Smeets, Guillaume	27	Sussen	dragonder 20e Regt.	24-4-1811	13-5-1811	longtering	folio 51; Smets, in garnizoen in deze vesting
35. Bergoens, Leonard	25	Rothem	huzaar 7e Regt.	4-6-1811	19-6-1811	koorts met grote temperatuur- schommelingen	folio 64;
45. Van Schoewinkel, Arnold	20	Hasselt	fuselier 1e Ban. Nat. Garde, 76e Cohort 6e Cie.	7-5-1812	18-6-1812	borstvliesontsteking	folio 87; in garnizoen binnen deze vesting
51. Roome, Pierre	19	Berg, canton Tongeren	fuselier 108e Regt. Inf. 5e Bat. 3e Cie	15-2-1813	15-3-1813	hoest met opgeven van slijm	folio 48; op doortocht door deze vesting
52. Palmers, Henri François	21	Diepenbeek, canton Hasselt	dienstplichtige van het jaar 1812	28-2-1813	3-4-1813	strottenhoofdontsteking	folio 58; wonende te Diepenbeek en tijdelijk in deze stad
57. Gielis, François	18	Zonhoven	fuselier 95e Regt. Inf.	12-6-1813	17-6-1813	lusteloos makende koorts	folio 106; op doortocht door deze vesting
59. Tilkin, Pierre	21	Nederheim canton Tongeren	voltigreur 4e Regt. keizerlijke garde	29-5-1813	23-7-1813	aftakeling, uitputting	folio 126; geb. te Nedercrugten (fout i.v.m. vermelding kanton in register), op doortocht door deze vesting
60. Boijen, Melchior	24	Haelen canton Herck	dienstplichtige van het jaar 1808	11-7-1813	26-7-1813	koorts met coördinatioestoornis van spieren	folio 128; zich bevindend in deze stad
61. Van Roije, Martin	23	Herck	dienstplichtige	5-8-1813	20-8-1813	koorts met coördinatioestoornis van spieren	folio 144; zich bevindend in deze stad

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
61. Renson, Gregoire	20	Ghooyer canton St. Truiden	fuselier 146e Regt. Inf. 5e Bat. 2e Cie.	20-8-1813	8-9-1813	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarrhee	folio 155; in garnizoen
66. Baillien, Jacques	21	Lowaije canton Tongeren	fuselier 146e Regt. Inf.	31-10-1813	9-11-1813	langzaam stijgende en weer dalende koorts (sluipkoorts)	folio 12, Suppl. II; tijdelijk in deze stad
68. Croegs, Chrétien	23	Schalkhoven canton Loon	dienstweigeraar	16-11-1813	17-11-1813	lusteloos makende koorts	folio 20, Suppl. II; in het depot voor dienstweigeraars hier ter stede
74. Ninesel, Stanislas („dit Nelissen” in de marge)	22	Corteshoven (Meuse Inférieure; verder geen aanduiding)	fuselier 72e Regt. Inf.	2-12-1813	4-12-1813	—	als évacué in de stad
78. Vanmert, Jean Nicolas	21	Beringen	dienstweigeraar	6-12-1813	10-12-1813	—	folio 17, Suppl. III; in het depot voor dienstweigeraars hier ter stede
79. Van Brabant, Jean	19	Hasselt	fuselier 95e Regt. Inf. 5e Bat. 3e Cie.	10-12-1813	12-12-1813	—	folio 24, Suppl. III; in de voeding in deze vesting
82. Vaes, Hubert	21	Genk canton Bilzen	dienstweigeraar	18-12-1813	19-12-1813	lusteloos makende koorts	folio 42, Suppl. III; in het depot voor dienstweigeraars hier ter stede
84. Vandeweyer, Jean	22	Lille St. Hubert canton Achel	jager 28e Regt. Lichte Infanterie	22-12-1813	22-12-1813	beroerte. Dood in het hospitaal binnengebracht om 7 uur 's morgens	folio 45, Suppl. III; Van de Wijer, in deze stad als évacué
85. Symons, Henry	19	Meeswijk canton Mechelen	dienstweigeraar	19-12-1813	22-12-1813	koorts met coördinatioestoornis van spieren	folio 49, Suppl. III; in het depot voor dienstweigeraars hier ter stede

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
87. Evers, Frédéric	22	Achel	dienstweigeraar	21-12-1813	29-12-1813	koorts met coördinatiestoornis van spieren	folio 4 (1814); in het depot voor dienstweigeraars hier ter stede
107. Bremans, Mathieu	35	Tongeren	dragonder 2e Regt.	17-1-1814	28-1-1814	koorts met coördinatiestoornis van spieren	folio 97; in garnizoen binnen deze vesting
108. Mennen, Jean François	32	Achel	gevangen (militair?)	15-1-1814	28-1-1814	gevangeniskoorts	folio 101; tijdelijk in deze vesting

MILITAIRES UIT HOLLAND

39. Van Groningen, Arent	26	Wieringen, dep. du Zuyderzée	kanonnier 1e klasse 9e Regt. Artillerie te voet	21-2-1812 (évacué)	24-2-1812	aftakeling, uitputting	folio 28: 22e Cie. (van genoemd regiment) op doortocht door deze stad
43. Van Sysen, Henri	22	Groningen, dep. de l'Ems - Occidental	onder-luitenant 12e Regt. Inf., depot	10-5-1812	25-5-1812	longtering	folio 75: in garnizoen
44. Montfroy, Sebastien	23	Veen, dep. des Bouches du Rhin	soldaat 1e Ban. Nat. Garde 76e Cohort, 7e Cie.	31-5-1812	5-6-1812	koorts met coördinatiestoornis van spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggemerg longontsteking	folio 81: in garnizoen in deze vesting
49. Goovaerts, Wouter	22	Bolhartig, (Breda) dep. des Deux Nèthes	fuselier 1e Ban. Nat. Garde 75e Cohort, 2e Cie.	22-1-1813	2-2-1813		folio 22: op doortocht door deze vesting (voornaam in het Frans: Gauthier)
50. Noorman, Jean Nicolas	21	Warffum (Middelstum) dep. de l'Ems - Occidental	dragonder 14e Regt. 8e Cie.	6-2-1813	12-2-1813	ernstige vorm van waterpokken	folio 30: in garnizoen

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
51. Vandersliekke, Jean	22	St. Maartensdijk (Tholen), dep. des Bouches de l'Escaut	fuselier 21e Regt. Inf.	22-2-1813	25-2-1813	longontsteking	folio 38: Van der Sliekke, tijdelijk in deze vesting
51. Reitsma, Pierre	42	Leeuwarden, dep. de Frise	sergeant 129e Regt. Inf. 5e Bat. 2e Cie.	4-3-1813	9-3-1813	longontsteking	folio 45: in garnizoen
54. Velheus, Corneille	22	Renswoude dep. du Zuyderzée	fuselier 146e Regt. Inf. 1e Bat. 1e Cie.	7-5-1813	21-5-1813	lusteloos makende koorts	folio 85: in garnizoen
55. Hu(i)singa, Theunis	22	Groningen, dep. de l'Ems - Occidental	fuselier 134e Regt. Inf. 3e Bat. 5e Cie.	20-5-1813	25-5-1813	lusteloos makende koorts	folio 89: op doortocht door deze vesting (voornaam in het Frans: Antoine)
55. Rosma, Jurian	20	Alkmaar, dep. du Zuyderzée	fuselier 146e Regt. Inf. 5e Bat. 1e Cie.	14-5-1813	26-5-1813	lusteloos makende koorts	folio 90: in garnizoen
55. Wiehers, Albert	21	Wenkerwijk (Winterswijk?) dep. de L'Issel - Supérieur	fuselier 146e Regt. Inf. 5e Bat. 4e Cie.	10-5-1813	30-5-1813	lusteloos makende koorts	folio 94: in garnizoen
58. Roos, Wessel	25	Dordrecht, dep. des Bouches de la Meuse	fuselier 146e Regt. Inf.	19-6-1813	28-6-1813	leverontsteking	folio 112: in garnizoen
59. Landertte, Jean	29	Giesennirakerk (Giessen- Nieuwkerk?) dep. des Bouches de la Meuse	grenadier 72e Regt, Inf. 1e Bat. grenadiers	5-7-1813	14-7-1813	koorts door ontsteking	folio 122: op doortocht door deze vesting
59. Mooi, Corneille	25	Amsterdam, dep. du Zuyderzée	fuselier 126e Regt. Inf.	10-7-1813	11-7-1813	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarrhee	folio 119: 21 jaar, op doortocht door deze vesting
61. Elberst, Gérard	21	Zeist, dep. du Zuyderzée	dragonder 2e Regt. 5e Cie.	19-7-1813	18-8-1813	langzaam stijgende en weer dalende koorts (sluipkoorts)	folio 143: in garnizoen
61. Van Beek, Corneille	20	Hoogelaeken (Hoewelaken?) dep. du Zuyderzée	tirailleur 5e Regt. 2e Cie. keizerlijke garde	19-8-1813	23-8-1813	koorts met coördinatioestoornis van spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggegraat	folio 147: grenadier (rest hetzelfde), op doortocht door deze vesting

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
62. Emersen, Achille	23	Appel (Barneveld) dep. de L'Issel - Supérieur	fuselier 146e Regt. Inf. 5e Bat. 4e Cie.	11-9-1813	16-9-1813	longtering	folio 160: in garnizoen
63. Dewel, Henricus	23	Verdim (Weerdinge bij Emmen?) dep. des Bouches de L'Issel	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	11-10-1813	14-10-1813	lusteloos makende koorts	folio 11, Suppl. I: tijdelijk in deze vesting
64. Van Helden, Michel	35	Tilburg, dep. des Bouches du Rhin	fuselier 126e Regt. Inf.	10-10-1813	30-10-1813	ontsteking dikke darm met bloed, slijm en/of diarree	folio 3, Suppl. II: op doortocht door deze stad
64. Van Calkeren, Cornelis	23	Ingen (Tiel), dep. de l'Issel - Supérieur	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	25-10-1813	26-10-1813	koorts door ontsteking	folio 19, Suppl. I: in het depot in deze stad
64. Koops, Roelof Boris	25	Brisset (?) dep. de l'Issel - Supérieur	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	25-10-1813	26-10-1813	lusteloos makende koorts	folio 19, Suppl. I: idem als voren
66. Tippe, Hendrik	23	Staphorst, dep. des Bouches de l'Issel	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	25-10-1813	11-11-1813	lusteloos makende koorts	folio 14, Suppl. II: idem als voren
67. Stolte, Peter	21	Nelhuisen (Nieuw Leusen?) dep. des Bouches de l'Issel	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	31-10-1813	11-11-1813	aftakeling, uitputting	folio 15, Suppl. II: idem as voren
67. Groenendaal, François Henri	23	Den Bosch, dep. des Bouches du Rhin	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	12-11-1813	14-11-1813	koorts door ontsteking	folio 17, Suppl. II; idem als voren
75. Roelofs, Dirck	22	Oudhuysen (Oudheusen?) dep. des Bouches de l'Issel	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	12-11-1813	6-12-1813	—	folio 9, Suppl. III: idem als voren (voornaam in het Frans: Théodore)
76. Stoops, André	26	Zevenbergen dep. des Deux Nêthes	dienstweigeraar in depot voor dienstweigeraars	9-12-1813	9-12-1813	dood in het hospitaal binnengebracht om 3 uur 's middags	folio 11, Suppl. III: idem als voren
80. Jansen, Jean	24	Oosterhout, dep. de l'Issel - Supérieur	fuselier 123e Regt. Inf.	30-11-1813	14-12-1813	—	folio 27, Suppl. III: in deze stad wegens evacuatie

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
83. Van Schonkeren, NN.	20	Etten, dep. des Deux Nèthes	fuselier 22e Regt. Inf. 5e Bat. 1e Cie.	15-12-1813	20-12-1813	koorts met coördinatioestoornis van spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggegraat	folio 44, Suppl. III: in garnizoen alhier
87. Korven, Antoine	24	Lescorne (Hoomn?) dep. du Zuyderzée	fuselier 146e Regt. Inf.	18-12-1813	31-12-1813	lusteloos makende koorts	folio 8 (1814): tijdelijk in deze stad (akte noemt alleen het departement)
89. Everard, Jean	24	Amsterdam, dep. du Zuyderzée	fuselier 123e Regt. Inf. 1e Bat. 3e Cie.	15-12-1813	3-1-1814	langzaam stijgende en weer dalende koorts (sluipkoorts)	folio 16: in deze stad wegens evacuatie
94. Sterrenaegel, Gotlieb	23	Haarlem, dep. du Zuyderzée	fuselier 124e Regt. Inf.	28-12-1813	9-1-1814	koorts door ontsteking	folio 38: in deze stad wegens evacuatie
100. Broussard, Hubert	22	Harnaud (Warmond?) dep. des Bouches de la Meuse	fuselier 124e Regt. Inf.	10-1-1814	21-1-1814	koorts met grote temperatuur- schommelingen	folio 70: Broussart (geb. plaats niet ingevuld) tijdelijk in deze stad
104. Venopzeland, Gijsbert	—	Hillegom, dep. du Zuyderzée	fuselier 124e Regt. Inf.	10-1-1814	25-1-1814	lusteloos makende koorts	folio 84: Van Op Zelandt op doortocht in deze vesting
115. Verriulen, Henri	21	Amsterdam dep. du Zuyderzée	fuselier voltigeur 123e Regt. Inf. 1e Volt. Cie.	9-1-1814 (inv. no. 157 G.A.M.)	4-2-1814	koorts met coördinatioestoornis van spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggemerg	folio 129: Veruly, fus. 123 R.I., op doortocht door de stad
129. Vandenarend, Jean Charles	23	Rijswijk (Voorburg) dep. des Bouches de la Meuse	fuselier 33e Regt. lichte infanterie 6e Bat. 2e Cie.	25-1-1814	13-2-1814	lusteloos makende koorts	folio 22, Suppl. I: Jean Joseph Charles Van der Arend, in garnizoen in deze vesting

Bladzijde register: Naam en voorna(a)m(en)	leef- tijd	geboorteplaats (ev. met kanton) en departement	functie; legeronderdeel; hoedanigheid	datum opname hospitaal	datum overlijden	ziekte; doodsoorzaak	aanvullende c.q. afwijkende gegevens in de corres- ponderende akten van de burgerlijke stand
132. Sijeraucht, Jean	—	Amsterdam dep. du Zuyderzée	fuselier 33e Regt. lichte infanterie 6e Bat. 6e Cie.	15-2-1814	16-2-1814	koorts met coördnatiestoornis van spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggemerg	folio 37, Suppl. I: Nigeraucht, fuselier 4e Zwitserse Regt., in garnizoen in deze vesting
155. Hoogmoet, André	24	Den Haag, dep. des Bouches de la Meuse	fuselier 124e Regt. Inf.	7-1-1814	3-3-1814	koorts met coördnatiestoornis van spieren als voren beroerte	folio 57, Suppl. II: Hogtmoed, tijdelijk in deze stad
166. Zwiers, Jean	22	Zutphen, dep. de l'Issel - Supérieur	jager 33e Regt. lichte infanterie 6e Bat. 6e Cie.	11-3-1814	13-3-1814		folio 11, Suppl. III: in garnizoen binnen deze vesting
169. Vanderleugten, Guillaume	23	Rotterdam, dep. des Bouches de la Meuse	jager 23e Regt. lichte infanterie 3e Bat. 9e Cie.	31-1-1814	16-3-1814	koorts met coördnatiestoornis van spieren als gevolg van aandoening in hersens of ruggemerg	folio 24, Suppl. III: Van der Leugte, fuselier 22e Regt. Inf., in garnizoen binnen deze vesting
176. Van Guederen, Jean	16	Rotterdam, dep. des Bouches de la Meuse	trompetter 20e Regt. Dragonders 6e Bat. 4e Cie.	25-3-1814	27-3-1814	lusteloos makende koorts	folio 54, Suppl. III: in garnizoen binnen deze vesting
Vervolregister 14. Freve, Guillaume	43	Velzen (Haarlem) dep. du Zuyderzée	jager 33e Regt. lichte infanterie 5e Bat. 3e Cie.	23-3-1814	6-5-1814	lusteloos makende koorts	folio 58, Suppl. IV: Frese, sergeant 33e Regt. L.J. overleden 7-5, in garnizoen binnen deze vesting